

Ivan Grubišić

Solinski Paraći

Ivan Grubišić
HR, 21210 Solin
Kralja Zvonimira 16 A

Proučen je vranjički i solinski rod Paraća. Prvi je put spomenut 14. kolovoza 1667. Nisu imali nadimke. Rod još traje, a sada je najviše nastanjen u Solinu i Zagrebu.

Ključne riječi: Vranjic, Solin, Split, Zagreb, rod Parać

UDK: 929.52 Parać(497.5 Solin)

Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 1. lipnja 2010.

Pripremajući se za pisanje o solinskim Paraćima, već sam imao iskustvo proučavanja solinskih Šperaca.¹ Iako svako prezime ima svoje posebnosti, najprije sam morao proučiti sve ono zajedničko za nove doseljenike iz godine 1650. u prostoru Vranjica i Solina. Tadašnji je rat raseлио sve starosjedioce, pa se o doseljenicima najčešće pita iz kojega su mjesta doselili. Za Paraće nema točnoga odgovora jer to nije zabilježeno u najstarijoj sačuvanoj matici vjenčanih.² Don Lovre Katić piše: »Paraći su doselili iz Petrova Polja, iz sela Ružić, gdje ih još ima.«³ Matice krštenih, vjenčanih i umrlih župe svetoga Martina u Vranjicu dokazuju kada su se Paraći nastanili u Vranjicu i Solinu. Prvi je zapis o Paraćima u matici vjenčanih od 14. kolovoza 1667. kad je harambaša Ivan Parać svjedok na vjenčanju. On je 27. veljače 1678. zapisan u matici krštenih kao kum, a prvo krštenje jednoga djeteta Paraćevih zabilježeno je 13. siječnja 1686.: »Krstih Ivana, sina Tome Paraća i negove prave žene Jeline, bih kum don Anton Polak, a kuma Manda Lalić, u crkvi svetoga Martina don Nikola Lalić kurat u Vranicu.« Već se iz ovoga zapisa može zaključiti da je harambaša Ivan Parać doselio u Solin s obitelji, a njegova su djeca rođena i krštena negdje drugdje, još prije njihova doseljenja u Solin. Najstariji poznati popis doseljenika je onaj od 28. veljače 1660. U njemu nema Paraća, pa zato pretpostavljam da su doselili između 1660. i 1667. godine. Vjerojatno je Ivan Parać čast harambaše imao već i prije jer je u doba doseljenja u Vranjicu i Solinu haramba-

ša bio Luka Mikelić. Nakon završetka Kandijskoga rata između Mletačke Republike i Osmanlijskoga Carstva dogovoreno je 30. listopada 1671. razgraničenje. Mletačka je vlast počela postupak diobe osvojenoga zemljišta, pa su prve odredbe bile u godini 1672., a završna izrada nacрта podijeljenih zemljišnih čestica u lipnju 1675. U toj podjeli Ivan Parać (Zuanne Parach), koji u obitelji ima pet članova, prima na korištenje jednu česticu (391) s površinom 35,64 vretena. Grgo Parać (Gregorio Parach), koji je sam, prima na korištenje jednu česticu (515) s površinom 5,15 vretena.⁴ Da su Paraći do završetka Kandijskoga rata stanovali u Vranjicu, dokaz nalazimo i u katastru iz godine 1831. Paraći: Andrija, Mate, Frane, Ivan, Jakov, Ante i Petar vlasnici su čestice (579) na kojoj je jednokatnica s pročeljem i dvorom na jugu.⁵ Zemlja koju je Ivan Parać dobio na korištenje 1672. nalazi se zapadno od amfiteatra pa je tu sagrađen Paraćev dvor za koji su najvjerojatnije koristili kamenje s porušenoga amfiteatra. Don Lovre Katić je napisao: »Za Paraćev dvor možemo po arhivskim podacima utvrditi, da je bio sagrađen prije godine 1700.«⁶ Kako bi dokazao vrijeme gradnje velikoga Paraćeva dvora, don Lovre spominje harambašu Ivana, koji je dobio zemlju godine 1672.; Tomu Paraća, Ivanova sina; Margaritu, Ivanovu kćer; babu Čavku; Ivana Draškovića, koji je bio vojnik na mletačkoj fusti, a kada se vratio kući oženio je Margaritu; sinove Ivana Draškovića i Margarite Parać: Jakova, Matu i Nikolu. Spominje tri parnice iz godine 1705. i 1707. iz-

1 I. Grubišić 2009.

2 I. Grubišić 2008.

3 L. Katić 1953, str. 90.

4 Zadar, Državni arhiv, Mape Grimani, 61.

5 Split, Državni arhiv, Arhiv mapa za Istru i Dalmaciju, 586.

6 L. Katić 1955, str. 87, bilj. 105.

među Tome Paraća i braće Drašković. Iz matične knjige krštenih (1653. – 1695.), te ovih Katićevih podataka, moglo bi se zaključiti da je Ivan Parać rođen oko 1620., da je umro oko 1690., žena mu je bila Kata Poljak, a imali su dje-

cu Margaritu, Tomu, Matu i Jakova, koji su rođeni između 1656. i 1662.

Po važnosti i vremenskom trajanju prvi su arhivski podatci u matičnim knjigama. Na njima je utemeljeno starije razdoblje ovoga rodoslova.⁷

Ivan ∞ Kata Poljak: [1.1.] Toma (*oko 1656), Margarita (*oko 1658), Mate (*oko 1660), [1.2.] Jakov (*oko 1662).
 [1.1.] Toma ∞ Jelina: Ivan (*1686), Andrijana (*1688), Staš (*1690), [1.1.1.] Toma (*1691, †1750), [1.1.2.], Ivan (*1693, †1770), [1.1.3.] Frane (*1694), Anton (*1694), Jelina (*1699), Matija (*1701), Margarita (*1703);
 [1.1.1.] Toma ∞ Ivanica: Manda (*1712);
 [1.1.1.] Toma ∞ Anđelija (*1692, †1742): Anton (*1714), Kata (*1716), Jelina (*1720), Frane (*1723), Jerolim (*1726), [1.1.1.1.] Frane (*1729, †1785), Anica (*1730);
 [1.1.1.] Toma ∞ Mikela (*1715, †1746): Ivan (*1745, †1746).

[1.1.1.1.] Frane ∞ Jakovica Milišić (*1724, †1800): Matija (*1748, †1750), Jerko (*1749, †1750), Pavica (*1751), Šimun (*1752, †1758), Anica (*1754, †1758), Lucija (*1756, †1758), Ivanica (*1758, †1817), Anica (*1760), Tomica (*1763), [1.1.1.1.1.] Andrija (*1764, ∞oko 1785; ∞ 1817, †1819), Lucija (*1766, †1831).

[1.1.1.1.1.] Andrija ∞ Jakovica Kljaković Gašpić (*1765, †1817): Ivanica (*1786, †1787), Ana/Šima (*1788, †1817), Franka (*1791, †1878), Grgur (*1794, †1802), Mate (*1798, †1805), Fila (*1803, †1865);
 [1.1.1.1.1.] Andrija ∞ Antica Bulić (*1761, †1821): nisu imali djece.

[1.1.2.] Ivan ∞ Kata Bencun (*1704, †1772): Lucija (*1715), Mara (*1717), Ivanica (*1720), Petar (*1721), Andrijana (*1723), Jakovica (*1725), Ivanica (*1728), Ivan (*1731), Manda (*1734).

[1.1.3.] Frane ∞ Lucija: Matija (*1718, †1783).

[1.2.] Jakov ∞ Manda: [1.2.1.] Lovrin (*oko 1698, †20. 1. 1764), Petar (*1705).

[1.2.1.] Lovrin ∞ Jelina Bencun (*1706, †1741): Luka (*2. 10. 1727), [1.2.1.1.] Mate (*22. 8. 1729, †23. 4. 1767), [1.2.1.2.] Petar (*20. 9. 1733, †nema podatka), [1.2.1.3.] Nikola (*2. 12. 1735, †30. 7. 1787), [1.2.1.4.] Jure (*24. 3. 1738, ∞12. 4. 1779, †16. 9. 1799), [1.2.1.5.] Ivan (*2. 1. 1741, †26. 1. 1806);
 [1.2.1.] Lovrin ∞ Šima (*1715, †4. 8. 1764): Jelina (*5. 8. 1742, †17. 6. 1814), [1.2.1.6.] Jakov (*14. 6. 1744, †30. 1. 1779), Lucija (*28. 8. 1746), Marko (*28. 4. 1749, †17. 5. 1749), Dujam (*29. 3. 1751, †14. 5. 1751), Matija (*1752, †7. 10. 1812).

[1.2.1.1.] Mate ∞ Pavica Milin: Matija (*28. 9. 1760, †14. 10. 1760), Šimun (*10. 1. 1762, †23. 1. 1793), [1.2.1.1.1.] Lovrin (*29. 9. 1764, †13. 8. 1817).

[1.2.1.1.1.] Lovrin ∞ Ursula Vuletin Arambašina (*1783, ∞12. 11. 1818 drugi muž Mate Mandić, †24. 6. 1856): Nikola (*1. 2. 1797, †10. 3. 1817), Ana (*1799, †9. 10. 1824), Anton (*22. 12. 1801, †11. 4. 1802), Marija (*10. 3. 1803, †11. 6. 1803), Marija (*8. 5. 1805, ∞7. 3. 1825 muž Ivan Milišić; ∞ 1. 8. 1836 muž Luka Podrug, †16. 9. 1845), Mate (*1807, †16. 2. 1812), Ivanica (*4. 6. 1814), Miko (*1816, †8. 12. 1828).

⁷ U ovome rodoslovu, osim za harambašu Lovrina Paraća i njegove nasljednike, izostavljam dane i mjesece; u zagradama ( ) pišem godinu bez točke, rođenje ima znak *, vjenčanje ima znak ∞, smrt ima znak †. Onoga koji nastavlja rod označujem brojem u zagradama [ ], taj broj će, kao svoj prvi skup brojeva, imati i njegovi nasljednici, koji nastavljaju rod. Onome koji u braku nije imao djece nisu naznačeni podatci o vjenčanju, jer je njegov utjecaj na rodoslovlje jednak utjecaju neoženjenoga člana roda. Solinski su Paraći od samih početaka pisali svoje prezime s fonemom /č/, međutim od kraja devetnaestoga stoljeća često su svoje prezime pisali i s fonemom /ć/.

[1.2.1.2.] Petar ∞ Matija Bubić Topina (*10. 3. 1740, †8. 4. 1817): [1.2.1.2.1.] Vicko (*1766, †6. 8. 1798), Jela (*7. 2. 1769), Šima (*8. 5. 1770), Ivan (*21. 6. 1772, †17. 7. 1773), [1.2.1.2.2.] Grgur/Filip (*8. 4. 1774, †nema podatka), [1.2.1.2.3.] Stipan (*2. 4. 1776, †30. 1. 1824), [1.2.1.2.4.] Josip (*30. 3. 1778, †2. 10. 1814).

[1.2.1.2.1.] Vicko ∞ Pavica Luketin (*nema podatka, †nema podatka): Mate (*10. 3. 1797, †1804), [1.2.1.2.1.1.] Jakov (*26. 7. 1798, ∞11. 11. 1819; ∞9. 2. 1834; ∞2. 3. 1851, †27. 6. 1860).

[1.2.1.2.1.1.] Jakov ∞ Matija Japirko (*2. 5. 1792, †23. 11. 1831): Mara (*23. 3. 1821, ∞10. 2. 1850 muž Mijo Perko, †nema podatka), Lovre (*17. 7. 1823, †1823), bez imena (*3. 7. 1825), Lucija (*11. 10. 1827, †12. 7. 1828), Petar (*28. 5. 1829, †9. 6. 1840), Antica (*17. 1. 1831);

[1.2.1.2.1.1.] Jakov ∞ Ivanica Čerina (†21. 8. 1789, †28. 1. 1851): nisu imali djece.

[1.2.1.2.1.1.] Jakov ∞ Tomica Perko (*1818, †1. 1. 1878): Ivanica/Ivka (*20. 12. 1851, ∞19. 2. 1876 muž Jakov Vukšić, †17. 5. 1913), Antica (*14. 10. 1856, ∞17. 5. 1885 muž Martin Mikelić, †18. 4. 1893).

[1.2.1.2.2.] Grgur ∞ nema podatka: Petar (*nema točnoga podatka, oko 1803, †nema točnoga podatka, poslije 1847).

[1.2.1.2.3.] Stipan ∞ Matija Čerina (*25. 9. 1781, †5. 7. 1862): [1.2.1.2.3.1.] Ante (*19. 11. 1803, ∞24. 1. 1830, †6. 9. 1856), Ivanica (*1809, ∞3. 2. 1824 muž Jozo Jajić, †21. 9. 1857), Šima (*1810, †29. 4. 1819), Antica (*7. 8. 1812, †16. 12. 1864), Marta (*6. 11. 1815, †1898), [1.2.1.2.3.2.] Ivan (*20. 6. 1820, ∞6. 3. 1859, †16. 8. 1883), [1.2.1.2.3.3.] Petar (*23. 6. 1823, ∞10. 1. 1857, †8. 11. 1868).

[1.2.1.2.3.1.] Ante ∞ Ivanica Katić (*23. 4. 1810, †6. 3. 1888): Mara (*6. 8. 1830), Dujka (*15. 5. 1832, †17. 7. 1832), Ivan (*18. 5. 1833, †12. 8. 1834), [1.2.1.2.3.1.1.] Luka (*10. 10. 1834, ∞11. 1. 1863; ∞22. 10. 1868, †11. 2. 1908), Mate (*26. 1. 1836, †nema podatka), [1.2.1.2.3.1.2.] Jozo (*25. 2. 1837, ∞10. 11. 1870, †8. 5. 1875), Lucija (*26. 9. 1838, †10. 9. 1839), Stipan (*21. 12. 1839, †nema podatka), Vica/Lucija (*30. 11. 1840, ∞6. 9. 1868 muž Andrija Dude, †5. 6. 1918), Grgo/Vicenco (*9. 2. 1842, †7. 8. 1845), Manda (*20. 7. 1843, †12. 9. 1847), Marin (*27. 1. 1846, †9. 8. 1847), [1.2.1.2.3.1.3.] Stipan (*23. 3. 1851, ∞3. 2. 1877; ∞7. 10. 1878, †10. 10. 1924), [1.2.1.2.3.1.4.] Marin (*3. 9. 1853, ∞29. 10. 1892, †15. 3. 1930).

[1.2.1.2.3.1.1.] Luka ∞ Ana Kljaković Gašpić (*18. 8. 1832, †21. 9. 1864): [1.2.1.2.3.1.1.1.] Frane (*1. 10. 1863, ∞3. 3. 1889, †1. 3. 1901),

[1.2.1.2.3.1.1.] Luka ∞ Šima Bubić (*15. 10. 1827, †9. 12. 1887): Mara (*25. 8. 1869, ∞7. 1. 1899 muž Stipe Milišić, †16. 2. 1954), Jela (*8. 4. 1873, ∞12. 2. 1893 muž Jozo Kljaković Gašpić, †12. 11. 1964).

[1.2.1.2.3.1.1.1.] Frane ∞ Ana Matijević (*4. 7. 1858, †12. 12. 1903): Ante (*10. 1. 1891, †15. 1. 1891), [1.2.1.2.3.1.1.1.1.] Kajo (*11. 4. 1892, ∞13. 3. 1926; ∞7. 7. 1935, †2. 10. 1975), Zorka (*1. 4. 1894, †23. 10. 1900), Jozo (*18. 3. 1896, †31. 10. 1902), Ante (*16. 1. 1899, †9. 2. 1899).

[1.2.1.2.3.1.1.1.1.] Kajo ∞ Zorka Grubić (*20. 8. 1902, †1. 1. 1992): nisu imali djece.

[1.2.1.2.3.1.1.1.1.] Kajo ∞ Mara Čelan (*22. 6. 1904, †29. 12. 1983): Gorenka (*17. 4. 1936, ∞21. 12. 1968 muž Mladen Werdnik), Jelena (*17. 5. 1946, ∞12. 7. 1969 muž Kajo Grubišić).

[1.2.1.2.3.1.2.] Jozo ∞ Ivka Matković (*7. 4. 1838, †10. 6. 1913): Jela (*28. 8. 1871), Matija (*2. 1. 1874).

[1.2.1.2.3.1.3.] Stipe ∞ Dujka Milišić (*24. 3. 1849, †16. 2. 1878): Ante (*31. 1. 1878, †4. 8. 1878).

[1.2.1.2.3.1.3.] Stipe ∞ Jela/Marija Grubišić Kokeza (*13. 9. 1855, †30. 8. 1919): Josip (*19. 2. 1881, †31. 12. 1883), Ana (*9. 3. 1883, †25. 12. 1883), Marin (*16. 9. 1884, †2. 2. 1889), Ivka (*7. 2. 1887, †29. 12. 1888), [1.2.1.2.3.1.3.1.] Petar (*15. 8. 1889, ∞12. 12. 1911, †1927 Sjedinjene Američke Države), Mara (*6. 8. 1892, ∞21. 8. 1916 muž Ante Mikelić, †29. 3. 1979), [1.2.1.2.3.1.3.2.] Martin (*1. 11. 1893, ∞2. 4. 1921, †26. 10. 1970).

[1.2.1.2.3.1.3.1.] Petar ∞ Vinka Kljaković Gašpić (*20. 3. 1893, †9. 7. 1978): Tona (*12. 3. 1912, ∞1936 muž Marin Gručić), Jela (*25. 7. 1913, †27. 7. 1913), Jela (*20. 7. 1914, †25. 10. 1918), Marica/Dušanka (*8. 3. 1918, ∞21. 11. 1941 muž Ivan Katalinić, †28. 3. 2010), Boris/Pravdoljub (*6. 10. 1919, †1944).

[1.2.1.2.3.1.3.2.] Martin ∞ Eglja Bonario (19. 3. 1900, †28. 11. 1967): Lena/Jelica (*15. 1. 1922, ∞1. 7. 1940 muž Ljubomir Blažić, †25. 11. 1991), Tanja/Ana (*27. 7. 1923, ∞4. 9. 1943 muž Radivoje Margitić; ∞ 23. 3. 1965 muž Meho Hušidić, †18. 1. 2008); posvojio Bogoljuba Batosa Parača (*15. 10. 1939, ∞28. 6. 1969 žena Ljubica Lucija Mikelić).

[1.2.1.2.3.1.4.] Marin ∞ Bartula Božanić (*10. 5. 1863, †16. 6. 1935): [1.2.1.2.3.1.4.1.] Ante (*2. 2. 1893, ∞22. 2. 1927, †nema podatka), [1.2.1.2.3.1.4.2.] Petar (*8. 5. 1894, ∞23. 4. 1933, †9. 3. 1941), Marija (*12. 5. 1896, †31. 10. 1911), Leopold (*27. 10. 1898, †3. 11. 1916), Ana (*26. 8. 1902, ∞26. 7. 1926 muž Aldo Piccoloto), Aurelija (*17. 8. 1905).

[1.2.1.2.3.1.4.1.] Ante ∞ Dragica Šarić (*27. 10. 1908, †nema podatka): Bartolina/Matija (*5. 12. 1927, †7. 12. 1927).

[1.2.1.2.3.1.4.2.] Petar ∞ Ivanka Marić: Marija (*30. 3. 1934, †1934), Marija (*25. 7. 1935).

[1.2.1.2.3.2.] Ivan ∞ Dujka Dude (*10. 6. 1835, †25. 11. 1887): Matija (*20. 2. 1861, ∞14. 1. 1882 muž Jozo Kljaković Gašpić, †12. 3. 1943), Mara (*13. 9. 1862, ∞14. 2. 1886 muž Kajo Grubić, †20. 11. 1932), Vica (*21. 1. 1864, †31. 1. 1864), Frane (*3. 3. 1865, †10. 3. 1865), Vica (*10. 2. 1866, ∞7. 1. 1893 muž Luka Tomić, †nema podatka), Natale/Blaž (*25. 12. 1867, †5. 2. 1872), Marin (*6. 9. 1869, †20. 8. 1889), Kajo (*7. 4. 1871, †14. 8. 1871), Ana (*2. 6. 1872, †3. 12. 1872), Ana (*12. 8. 1874, ∞11. 1. 1896 muž Ante Kljaković Gašpić, †21. 2. 1958), Ivka (*12. 5. 1876, ∞14. 1. 1900 muž Lovre Drašković, †5. 2. 1914).

[1.2.1.2.3.3.] Petar ∞ Luca Milišić (*10. 9. 1832, †nema podatka): Martin (*5. 11. 1857, †9. 8. 1858), Grgur (*3. 3. 1860, †29. 5. 1933), [1.2.1.2.3.3.1.] Stipan (*26. 12. 1861, ∞14. 2. 1901, †5. 5. 1948), Lovre (*14. 7. 1864, †17. 3. 1901), Antica (*11. 2. 1867, ∞12. 2. 1893 muž Mate Ivić, †22. 5. 1934).

[1.2.1.2.3.3.1.] Stipan ∞ Manda Jajić (*13. 4. 1881, †13. 1. 1953): Lucija (*22. 12. 1901, ∞19. 11. 1921 muž Martin Mikelić, †1943), Olga (*22. 8. 1904, †4. 12. 1986), Nediljka (*5. 8. 1906, †13. 8. 1907).

[1.2.1.2.4.] Josip ∞ Kata Lacić iz Vrlike (*1793, ∞28. 8. 1815 drugi muž Ivan Čerina, †31. 5. 1827): [1.2.1.2.4.1.] Petar (*4. 2. 1809, ∞29. 11. 1833, †27. 6. 1869), [1.2.1.2.4.2.] Vicko (*9. 8. 1810, ∞27. 11. 1852, †13. 3. 1889), Mika (*1811, †24. 2. 1812), Marin (*7. 9. 1813, †18. 9. 1813).

[1.2.1.2.4.1.] Petar ∞ Pavica Sesartić (*17. 1. 1811, †25. 8. 1867): Ivanica/Ika (*17. 8. 1835, ∞29. 1. 1853 muž Josip Vukšić, †15. 11. 1884), Kata (*2. 11. 1837, ∞9. 11. 1861 muž Mate Milišić, †nema podatka), Matija (*28. 1. 1839, †16. 2. 1839), Ivanica/(Matija) (*20. 12. 1843, †nema podataka), Mate (*15. 2. 1846, †21. 9. 1870), Ivan (*21. 5. 1849, †27. 10. 1862), [1.2.1.2.4.1.1.] Šimun (*28. 10. 1851, ∞15. 2. 1873, †3. 4. 1908).

[1.2.1.2.4.1.1.] Šimun ∞ Lucija Kljaković Gašpić (*5. 10. 1841, †17. 3. 1913): Nikola (*5. 12. 1873, †16. 9. 1874), [1.2.1.2.4.1.1.1.] Ivan (*19. 6. 1875, ∞19. 4. 1903, †19. 10. 1945), Kata (*30. 4. 1877, †29. 11. 1879), Mate (*12. 1. 1879, †8. 1. 1885), Marija/Nina (*17. 6. 1881, †1976), Vica (*12. 12. 1884, †25. 2. 1953).

[1.2.1.2.4.1.1.1.] Ivan ∞ Milka Serdar (*21. 5. 1881, †13. 2. 1960): [1.2.1.2.4.1.1.1.1.] Vjekoslav (*2. 2. 1904, ∞8. 9. 1935, †4. 8. 1986), Nevenka/Kamila (*18. 7. 1906, ∞18. 11. 1953 muž Milan Rodin, †8. 7. 1997), Kažimir (*7. 3. 1909, †14. 3. 1909), Berislav/Šimun (*9. 2. 1910, ∞8. 7. 1950, †22. 5. 1992), Neda/Kosovka (*13. 2. 1913, †25. 11. 2001), [1.2.1.2.4.1.1.1.2.] Dalibor (*25. 6. 1921, ∞28. 11. 1949, †13. 2. 2009).

[1.2.1.2.4.1.1.1.1.] Vjekoslav ∞ Mara Fabrij (*1904, †18. 3. 1937): [1.2.1.2.4.1.1.1.1.1.] Marino/Ivo/Bruno (*29. 1. 1937, ∞9. 6. 1962).

[1.2.1.2.4.1.1.1.1.1.] Marino ∞ Mihajla Trdak (*27. 3. 1942): Vlasta (*12. 6. 1964, ∞3. 10 muž Ivica Šiprak),
[1.2.1.2.4.1.1.1.1.1.] Ivan (*21. 3. 1971, ∞15. 9. 2001).
[1.2.1.2.4.1.1.1.1.1.] Ivan ∞ Božena Jerković (*20. 1. 1969): Fran Vjeko (*22. 8. 2003).

Berislav/Šimun ∞ Vida Fischer (*14. 12. 1919): nisu imali djece.

[1.2.1.2.4.1.1.1.2.] Dalibor ∞ Srebrenka Štriga (*8. 8. 1925): [1.2.1.2.4.1.1.1.2.1.] Zoran (*25. 2. 1952, ∞14. 1. 1978).
[1.2.1.2.4.1.1.1.2.1.] Zoran ∞ Claudia Helene Gertrud Dressler (*2. 8. 1953): Daniel (*28. 12. 1979), Dominik (*19. 5. 1984).

[1.2.1.2.4.2.] Vicko ∞ Jakovica Vukšić Stipeta (*29. 4. 1825, †24. 8. 1911): Marin (*15. 7. 1853, †7. 2. 1883), Matija (*12. 2. 1855, †1. 6. 1855), [1.2.1.2.4.2.1.] Ante (*17. 1. 1857, ∞10. 5. 1884, †5. 5. 1902), Josip (*11. 1. 1860, †20. 12. 1871), Marko (*3. 1. 1864, †12. 1. 1883).

[1.2.1.2.4.2.1.] Ante ∞ Matija Barišić (*7. 2. 1861, †27. 11. 1947): Ivka (*26. 2. 1885, †30. 12. 1889), [1.2.1.2.4.2.1.1.] Marko (*15. 11. 1886, ∞10. 4. 1910, †23. 2. 1935), Vicko/Ivan (*29. 8. 1889, †nema podatka), Kata (*5. 2. 1892, †16. 2. 1892), Mara (*2. 7. 1893, ∞7. 5. 1921 muž Kruno Kljaković Šantić, †5. 10. 1979), Frana (*29. 2. 1896, †1. 3. 1896), Petar (*24. 6. 1897, †9. 4. 1898), Ivka (*24. 6. 1897, ∞6. 1. 1930 muž Jakov Drašković, †24. 7. 1987).

[1.2.1.2.4.2.1.1.] Marko ∞ Kata Jurić (*1. 12. 1893, †20. 12. 1967): Ante (*8. 4. 1911, †9. 9. 1911), [1.2.1.2.4.2.1.1.1.] Dinko (*7. 7. 1912, ∞28. 5. 1949, †21. 4. 1981), Vinka (*15. 4. 1914, ∞14. 7. 1940 muž Mate Mikelić, †23. 9. 1984), Vojislav/Kažimir (*4. 3. 1918, †4. 5. 1920), [1.2.1.2.4.2.1.1.2.] Radoslav/Hrvoje (*7. 2. 1920, ∞8. 7. 1945, †3. 8. 1991), Vojislav/Ante (*8. 8. 1922, †1944), Mira/Andra (*30. 10. 1929, †14. 2. 1983).

[1.2.1.2.4.2.1.1.1.] Dinko ∞ Kata Ninčević (*1. 12. 1914, †20. 7. 2007): Ivanka (*10. 5. 1950, ∞29. 7. 1972 muž Ante Katić, †4. 12. 2007), [1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.] Ante (*23. 3. 1952, ∞21. 1. 1978).

[1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.] Ante ∞ Iva Domazet (*17. 1. 1955): [1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.1.] Dinko (*7. 6. 1978, ∞15. 11. 2005), Katija (*5. 7. 1980, ∞12. 12. 2008 muž Petar Radanović), [1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.2.] Miro (*7. 1. 1982, ∞27. 8. 2005).

[1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.1.] Dinko ∞ Paulina Fuštin (*6. 3. 1984): Lucija (*3. 4. 2006), Bepo (*5. 9. 2008).

[1.2.1.2.4.2.1.1.1.1.2.] Miro ∞ Marijana Jurjević (*15. 2. 1984): Ante (*29. 12. 2005), Ema (*20. 5. 2007), Marino (*23. 10. 2008).

[1.2.1.2.4.2.1.1.2.] Radoslav ∞ Zdenka Krvavica (*5. 1. 1925, †20. 11. 2008): Vojka (*2. 6. 1946, ∞16. 10. 1971 muž Milan Čerina), [1.2.1.2.4.2.1.1.2.1.] Marko (*14. 10. 1950, ∞16. 10. 1976), Meira (*14. 10. 1950, ∞7. 4. 1973 muž Boris Roguljić).

[1.2.1.2.4.2.1.1.2.1.] Marko ∞ Jagoda Spajija (*5. 9. 1950): [1.2.1.2.4.2.1.1.2.1.1.] Marko (*31. 7. 1977, ∞28. 9. 2002), Livia (*10. 10. 1979, ∞22. 9. 2007 muž Goran Rimac).
[1.2.1.2.4.2.1.1.2.1.1.] Marko ∞ Jelena Gizdić (*7. 5. 1973): Dora (*6. 7. 2006), Lana (*19. 11. 2008).

[1.2.1.3.] Nikola ∞ Jela Ljubenkov (*1744, †17. 6. 1814): [1.2.1.3.1.] Matij (*10. 5. 1772, †5. 1. 1824), Luka (*16. 10. 1775), Zana (*1777), Ivanica (*22. 6. 1780).

[1.2.1.3.1.] Mate ∞ Ivanica Bojić (*1777, †19. 1. 1798): Ivanica (*13. 11. 1794);
[1.2.1.3.1.] Mate ∞ Ivanica Bakotin (*1783, †8. 1. 1833): [1.2.1.3.1.1.] Frane (*20. 7. 1808, ∞7. 9. 1833, †12. 2. 1873), Špiro (*1810, †26. 4. 1835), Marija (*16. 12. 1817, ∞27. 12. 1836 muž Stipan Kesić).

[1.2.1.3.1.1.] Frane ∞ Frana Supin (*20. 5. 1809, †15. 9. 1863): Ivanica (*24. 7. 1834, †nema podatka), Kate (*29. 11. 1835, ∞18. 2. 1860 muž Frane Grubić, †7. 3. 1919), Marija (*2. 11. 1837, ∞13. 11. 1859 muž Marin Bulić, †18. 6. 1908), Marko Mate (*24. 4. 1839, †5. 11. 1844), Špiro (*14. 2. 1841, †4. 1. 1864), [1.2.1.3.1.1.1.] Petar Ante (*9. 7. 1846, ∞13. 6. 1872; ∞15. 5. 1886, †16. 3. 1915), [1.2.1.3.1.1.2.] Ivan Matij (*28. 2. 1851, ∞19. 12. 1887, †27. 9. 1901).

[1.2.1.3.1.1.1.] Petar Ante ∞ Filomena Damjanović (*5. 10. 1851, †7. 4. 1875): Marko/Frane/Petar (*26. 4. 1873, †13. 6. 1876);

[1.2.1.3.1.1.1.] Petar Ante ∞ Antonia Gotovac (*2. 12. 1854, †12. 1. 1929): Marija/Franka (*2. 7. 1887, †12. 6. 1983), [1.2.1.3.1.1.1.1.] Ivan (Ivo)/Frane/Pavao (*24. 6. 1890, ∞24. 5. 1947, †4. 12. 1954), Alba (Zorka)/Stefanina (*27. 12. 1891, ∞19. 4. 1925 muž Josip Pavlović, †8. 3. 1943).

[1.2.1.3.1.1.1.1.] Ivan (Ivo) ∞ Milka Samardžić (*4. 10. 1911, †23. 2. 1983): [1.2.1.3.1.1.1.1.1.] Frano (*11. 5. 1948, ∞11. 12. 1971).

[1.2.1.3.1.1.1.1.1.] Frano ∞ Lidija Parat (*11. 3. 1945): Leda (*18. 7. 1973), Ivo (*1. 12. 1976), Lucija (*7. 12. 1979).

[1.2.1.3.1.1.2.] Ivan Matij ∞ Ivka Grubić (*23. 10. 1868, ∞2. 6. 1902 drugi muž Ivan Pletikosić Suđa, †14. 3. 1904): Zorka/Frana (*17. 12. 1893, ∞18. 12. 1922 muž Grgur Ivčić, †5. 6. 1978).

[1.2.1.4.] Jure ∞ Jakovica Delić iz Splita (*20. 2. 1752, †nema podatka): Tadija/Matij (*10. 2. 1783, †14. 2. 1783), Marija/Mandalina (*22. 3. 1784), Matija (*1. 2. 1786, ∞12. 7. 1801 muž Ivan Plazibat), [1.2.1.4.1.] Ivan (*23. 6. 1790, ∞8. 12. 1813; ∞1817, †23. 7. 1862), [1.2.1.4.2.] Mate (*27. 2. 1794, ∞16. 3. 1816; ∞16. 12. 1824, †8. 2. 1860).

[1.2.1.4.1.] Ivan ∞ Jakovica Milišić (*8. 8. 1794, †21. 8. 1814): nisu imali djece;

[1.2.1.4.1.] Ivan ∞ Ana Kreš Stipulin iz Kaštel Sućurca (*1804, †23. 7. 1864): Jako (*15. 7. 1818, ∞2. 5. 1852 muž Ivan Petrić, †25. 12. 1869), Jozo (*26. 12. 1820, †nema podatka), Matija (*5. 2. 1823, †nema podatka).

[1.2.1.4.2.] Mate ∞ Šima Milišić (*9. 8. 1791, †23. 5. 1823): Jako (*14. 6. 1816), Nikola (*20. 11. 1819, †nema podatka), [1.2.1.4.2.] Mate ∞ Ana Poljak (*9. 2. 1796, †13. 1. 1842): Manda (*3. 7. 1824, †nema podatka), Anton (*27. 1. 1824, †nema podatka), Lucija (*7. 10. 1829, †3. 5. 1853), Marija (*4. 9. 1831, †1. 2. 1832), Mara (*7. 8. 1833, ∞13. 2. 1858 muž Ivan Jurić, †1. 6. 1861), Jela (*25. 3. 1836, ∞14. 10. 1855 muž Bartul Jaić; ∞27. 7. 1872 muž Paško Santini, †16. 12. 1882), Mijo (*7. 9. 1840, †22. 6. 1841).

[1.2.1.5.] Ivan ∞ Lucija Grubić (*12. 12. 1751, †9. 3. 1790): Martin (*1. 10. 1774, †16. 10. 1774), Andrija (*13. 11. 1775, †18. 11. 1775), Toma (*19. 3. 1778), Jakov (*5. 5. 1782, †13. 12. 1787),

[1.2.1.5.] Ivan ∞ Matija Barišić (*1749, †8. 4. 1817): [1.2.1.5.1.] Andrija (*30. 8. 1800, ∞10. 12. 1824; ∞3. 7. 1848, †4. 11. 1864).

[1.2.1.5.1.] Andrija ∞ Jela Grubišić Žuro (*20. 5. 1788, †1847): Ivan (*29. 7. 1825, †28. 8. 1826), Dujka (*29. 7. 1825, †nema podatka), Antica (*26. 6. 1828, ∞8. 10. 1848 muž Luka Kljaković Gašpić, †21. 12. 1879);

[1.2.1.5.1.] Andrija ∞ Ivanica/Ika Grubišić Kokeza (*4. 12. 1830, †12. 6. 1912): Ivan (*10. 6. 1849, †9. 6. 1852), Marija (*6. 3. 1852, †15. 10. 1861), Ana (*14. 7. 1855, †4. 8. 1855), [1.2.1.5.1.1.] Marin (*5. 10. 1856, ∞21. 8. 1881, †11. 4. 1886), Matija (*6. 1. 1860, ∞11. 6. 1888 muž Mate Grubić, †10. 8. 1893), Ante (*16. 1. 1864, †14. 9. 1866).

[1.2.1.5.1.1.] Marin ∞ Doma Bakotin (*13. 12. 1861, †nema podatka): Antica/Ana (*28. 7. 1882, †18. 9. 1882), Marija (*1. 2. 1884, †7. 2. 1884), Andrija (*28. 2. 1886, †24. 7. 1886).

[1.2.1.6.] Jakov ∞ Ivanica/Lucija Boban (*1759, †26. 8. 1789): Franka (*8. 10. 1777, †31. 12. 1798), Manda (*16. 5. 1779, ∞nema podatka, muž Petar Boban, †27. 10. 1833).

Slika 1

Nadgrobnik križ s natpisom Lovrina Paraća, foto oko srpnja 1954. (tiskano u knjizi *Bilo jedno ubavo selo*, 2007.)

Dosadašnja su proučavanja potvrdila ove vranjičke i solinske harambaše od doseljenja do 1797.: Luka, sin Jakova Mikelića; Ivan Parać; Duje, sin Luke Mikelića; Ante, sin Jure Grubišića; Andrija, sin Mate Mikelića; Lovrin Parać; Mate, sin Lovrina Paraća, i Petar, sin Ivana Grubišića. Podatci iz starih matice dopuštaju zaključak da su harambaše dužnost koju su izborom dobili zadržali do svoje smrti. Don Lovre Katić je zapisao: »Paraći su bili moćno pleme, te su iz toga i Grubišića plemena bili arambaše, civilni i vojni čimbenici na selu.«⁸ Pouzdano znamo da je, nakon što je 1753. godine umro harambaša Andrija Mikelić, za harambašu izabran Lovrin Parać, koji je to bio do svoje smrti 1764. Njega je naslijedio njegov najstariji sin Mate, koji je harambaša bio samo tri godine jer je umro već 1767. godine, a nakon njegove smrti harambaša je Petar Grubišić.

Nemamo podatak kada je rođen Lovrin Parać i tko mu je otac (Toma ili Jakov), čiji su potomci današnji Paraći, ali pretpostavljam da se rodio oko godine 1698. (nedostaju upisi u matice od 1695. do 1698.) i da je sin Jakova Paraća. Nažalost, niti za njegovu smrt nije upisano koliko je tada imao godina, što se najčešće upisivalo, pa tako nije

moгуće točnije odrediti kada je rođen. U matici je umrlih zabilježeno: »Na 20. januara 1764. Priminu pokojni arambaša Lovrin Parać, naprišno ne nadajući se smarti, prija niko malo vrime ispovidivši se. Bih sproveden i pokopan kod kapele svetoga Nikole u Strani, po zapovidi pravde u vrime šenitade. Don Lovre Ninčević kurat.« Don Lovre Katić je zapisao: »Za topografiju Solina još bih spomenuo crkvicu sv. Nikole (br. 2076) uz koju je bilo groblje. Groblje je držim, starije od crkvice. Grobovi su pokriti velikim kamenjem poput stećaka, a na istom položaju našlo se i starorimskih grobova. Lijep primjer kontinuiteta naselja i tradicije. Posljednji je tu pokopan harambaša sela Solina Lovrin Parać 1763. god. Grob mu je sazidan u formi sarkofaga i danas postoji.⁹ (...) Ovaj je grob nakon toga prenesen, kakav je bio, nešto naviše, što je učinio prof. Vjekoslav Parać iz pijateta prema svom pradjedu.«¹⁰ Grob je i sada tamo, ali od godine 1995. bez križa. Križ je oštećen i do sada nisu pronađeni oštećeni dijelovi. Križ je don Lovre Katić fotografirao u srpnju 1954., kada je vodio arheološke radove u prostoru oko crkve, a godine 2007. tiskana je ta fotografija s njegovim tumačenjem natpisa na križu.¹¹ To tumačenje nije točno,¹² pa natpis valja čitati:

8 L. Katić 1953, str. 94.

9 L. Katić <1950>, str. 95.

10 L. Katić 1963, str. 144, bilj. 7, fotografija 14 na str. 150.

11 L. Katić 2007, str. 28.

12 M. Ivanišević 2003b, str. 42. U ovome radu natpis nije točno pročitao, pa je netočno: ARAMBASSA, a točno je: ARAMBASA.

✠
 IHS
 HIC IACET CORPUS DEFONC(TI)
 ARAMBSA LORENCIUS PA
 RACH ET MORTUS ANO D(OMINI)
 1763 M:(ORE) U(ENETO) A: 20 GEN(NAJO)
 F(IERI) F(ECIT) M(ONUMENTUM) O(C) S(IBI)¹³

Lovrin Parać je s prvom ženom Jelinom (kćeri Petra Bencuna) imao šest sinova: Luka (*1727), Mate (*1729), Petar (*1733), Nikola (*1735), Juraj (*1738) i Ivan (*1741), a s drugom ženom Šimom (nije zapisano prezime) imao je šestero djece: Jelina (*1742), Jakov (*1744), Lucija (*1746), Marko (*1749), Dujam (*1751) i Matija (*1752). Od šest njegovih sinova koji su imali potomke, do danas su rod nastavili potomci Petra [1.2.1.2.] i Nikole [1.2.1.3.]. Crkva svetoga Martina bila je župna crkva Vranjica i Solina, a u njoj je kršteno i prvo dijete Lovrina Paraća: »Ja don Šimun Grubić, kurat u Vranicu, krsti sina Lovrina Paraćeva i njegove prave žene Jeline, bi kum aranbaša Antona Grubišić, a kuma baba Anna Japirković, rodi se na 2. otonbra, a karsti 11. otonbra, u carkvi svetoga Martina u Vranicu, ime dite-tu Luka, godišta Gospodinova 1727.«

Po važnosti i vremenskom trajanju drugi je arhivski podatak u geodetskom i katastarskom radu iz godine 1831., a sadrži i prve promjene vlasništva nastale od 1831. do svibnja 1847. Za proučavanje roda Paraća važniji su podatci o vlasništvu čestica građevina, stoga ne nabrajam podatke o česticama zemljišta. U Vranjicu im je ostala jednokatnica s pročeljem i dvorom na jugu (579). Tadašnji su joj vlasnici u jednakim dijelovima: Andrija [1.2.1.5.1.], Mate [1.2.1.4.2.], Frane [1.2.1.3.1.1.], Ivan [1.2.1.4.1.], Jakov [1.2.1.2.1.1.], Ante [1.2.1.2.3.1.] i Petar [1.2.1.2.4.1.], a to potvrđuje starost ovoga vlasništva sve do njihova zajedničkog pretka Lovrina [1.2.1.], koji je Ivanov, Matin i Andrijin djed, a Jakovljevi, Antin, Petrovi i Franin pradjed. To zajedništvo još uvijek traje i u skupini kuća oko zajedničkoga dvora na zapadnoj strani puta za Sinj, a sjeverno od raskrižja puta za Trogir. Na sjeveroistočnoj je strani dvora jednokatnica s kuhinjom i peći (410), vlasništvo Mate Paraća [1.2.1.4.2.], poslije nasljednika Fontana. Uz nju je jednokatnica (411) Ivana Milišića, poslije nasljednika Magdalene Parać. Uz tu je kuću, na sjeverozapadnoj strani dvora, jednokatnica (412), vlasništvo Andrije Paraća [1.2.1.5.1.], a poslije je ta kuća spojena s kućom koja je sagrađena

na trima česticama dvora na jugozapadnoj strani ovoga sklopa. Južni dvor (414) u Andrijinu je vlasništvu, srednji je dvor (415) u vlasništvu Frane Paraća [1.2.1.3.1.1.], a onaj najbliži kući, (416), u Andrijinu je vlasništvu. Srednji je dvor (413) u vlasništvu Andrije Paraća i Ivana Milišića. O tome sklopu građevina don Lovre Katić piše: »Veliki Paraćev dvor kod mosta danas je nagrđen cementnim nadogradnjama. Na njegovom vanjskom zidu bio je ugrađen jedan rimski reljef, koji prikazuje borbu dvaju gladijatora. I drugi su dvori ukrašeni spolijima solinskih ruševina. Na Paraćevu dvoru kod mosta, kod ulaznih vrata bile su puškarnice, a nad vratima je bio natpis, koji je ukazivao, da je Juriša Parać sagrađio taj dvor 1764. god. Dvor je bio vrlo prostran i namijenjen trgovačkim karavanama.«¹⁴ Go-

Slika 2
 Kuća Parać kod Amfiteatra u kojoj su ulomci iz porušene kuće Juriše Paraća (snimio Jakov Teklić, 2010.)

¹³ Slova u zagradama () znače razrješenje te riječi koja je napisana kao kratica. Približan hrvatski prijevod Milana Ivanševića: Isus Krist Spasitelj | ovdje leži tijelo pokojnoga | harambaše Lovrina Pa | raća i umro godine Gospodnje | 1763 po mletačkom računanju na 20 siječnja | ovaj je spomenik sebi podigao.

¹⁴ L. Katić 1953, str. 94.

Slika 3
Natpis iz porušene kuće Juriše Paraća (snimio Jakov Teklić, 2010.)

dine 1955. Katić ponavlja svoju tvrdnju o godini gradnje, ali sada navodeći natpis s tom godinom: »Drugi Paraćev dvor u centru prema turskom mostu na Solinskoj rijeci sigurno je datiran po samome natpisu: 'Giurissa Parach fabricò questa casa a. D.1764'«¹⁵ Nitko do sada nije pokazao fotografiju natpisa, nego su svi ponavljali godinu gradnje 1764. Katić nije dao sva slova natpisa: na početku nedostaju slova »L. D.« kao kratice za riječi »Laus Deo«, slovo »a.« kao kraticu za »anno« nije točno pročitao jer je na tome mjestu slovo »L.« kao kratica za riječ »Laus«. Velika je pogreška u čitanju godine jer natpis ima godinu 1772., a ne 1764. Nema nikakve sumnje u izvorno mjesto ovoga natpisa jer Katić piše o vratima na južnome zidu, a ta vrata i mjesto natpisa na njima slikao je i Vjekoslav Parać. Građevina je u potpunosti srušena godine 1979., kada je građena cesta. Neki su kameni ulomci spašeni od rušenja i smješteni u prizemlje kuće u naselju Paraća (čestica građevina 423), pa tako i ova ploča. Okolnosti toga prikupljanja dobro su opisane riječima: »Od Vjeke je danas u Paraćima, osin uspomena na kartolinama, ostala i spomen-ploča na zidu kuće, nekoliko slika na kojima je Vjeko naslika svoje stare, ali i ključ od staroga Vjekina muzejića u dvoru iza kuće. U njemu se nalazi još pokoja stara kredenca, prašnjava knjiga ili koji salonitanski ulomak. Vridnije stvari je ponija sa sobom u Zagreb.«¹⁶ Natpis je klesan u reljefnome okviru, a izvan okvira je u trokutnome vrhu

kamena uklesano: L : D što znači: Laus Deo (Slava Bogu). U okviru je natpis u četiri reda slova približno iste visine. Slovo I ima dva puta točku na vrhu, a isto tako točku na vrhu ima i broj 1. Slovo F u riječi »fabricò« klesano je kao E kojemu je donja vodoravna crtica nešto kraća nego na slovu E u riječi »qvoesta«. Takvim F ona bi riječ bila iskrivljena u »eabricò«, što zajedno s riječi »qvoesta« potvrđuje neznanje u pisanju talijanskih riječi, a slično je neznanje pokazano i u nadgrobnome natpisu Lovrina Paraća. Natpis iznad nadvratnika južnih vrata kuće Juriše Paraća:

L : D
GIURISSA · PARACH
FABRICO` QV=
OESTA · CASA
L : D : 1772 :

Vjerojatno je godina 1772. vrijeme završetka gradnje kada je opravdano staviti zahvalni natpis iznad vrata koja odvajaju građevnu cjelinu od vanjskoga prostora. U natpisu je samo ime Juriše Paraća [1.2.1.4.] i govori nam da je on sagradio kuću kojoj pripadaju ta vrata. U onoj građevnoj cjelini ima više kuća i ta vrata bi mogla upućivati na sve kuće. Ta bi pretpostavka mogla biti točna kada podatci o vlasnicima građevne cjeline u godini 1831. ne bi upućivali na drugi zaključak. Vlasnici u godini 1831. su nasljednici djece Lovrina Paraća [1.2.1.]: Mate, Nikole, Jure

¹⁵ L. Katić 1955, str. 87.

¹⁶ M. Sesartić 2009.

Slika 4
Ulomak antičkoga reljefa iz porušene kuće Juriše Paraća
(snimio Jakov Teklić, 2010.)

i Ivana. Godine su 1772. bili živi Nikola, Jure i Ivan. Mate je umro 23. travnja 1767., ali je i on mogao sudjelovati u građenju, koje je trajalo za njegova života, i mogao je biti sudionik u vlasništvu koje je u godini 1831. dovelo do Ivana Milišića, a on je 7. ožujka 1825. oženio Mariju, Lovrinovu praunuku. Po Nikoli [1.2.1.3.] je vlasnik njegov unuk Frane. Po Juri (Juriši) je vlasnik njegov sin Mate, a po Ivanu [1.2.1.5.] je vlasnik njegov sin Andrija.

Malo sjevernije, sa zapadne strane puta za Sinj, nalazi se gospodarska zgrada (376) u vlasništvu Petra Pare Pletkosića, koja je poslije u vlasništvu Frane Paraća, koji je i vlasnik kuće (377). U blizini mosta, s istočne strane puta za Split, ali sa sjeverne strane obalnoga puta, kuća je u vlasništvu nasljednika Fontana (kasnije ljetnikovac slikara Jurja Pavlovića), a poslije u vlasništvu Petra Paraća, pokojnoga Grge [1.2.1.2.2.]. To je dvokatnica s dva dvora (589).

Naselje Paraći je zapadno od amfiteatra, a sagrađeno je na zemlji koju je godine 1672. dobio harambaša Ivan Parać. Većina je čestica zapadno od puta 6699, a čestice (417 do 420), koje nisu u vlasništvu Paraća, istočno su od toga puta. Prizemnica (417) s pročeljem na zapadu i gumnom na istoku vlasništvo je Ivane Šarić (Šilović). Ona je vlasnica i ruševine (418), zapadno od kuće, koja poslije više ne postoji, pa je čestica ukinuta. Dvije kuće s pročeljima i stubištima na sjeverozapadu sagrađene su uz gumno neposredno uz amfiteatar. To je na sjevernoj strani jednokatnica (419), vlasništvo Mate Japirka (Dude), a na južnoj strani je kuća bez naznake katnosti (420), vlasništvo Mate Grubića. Dio naselja na zapadnoj strani puta, u

kojem su vlasnici Paraći i Draškovići, okupljen je oko dvora (424). Vlasnici su Ante i Dujam Draškovići, Andrija, Frane, Ante, Jakov, Petar i Ivan Parać. Na istočnoj su strani dvora jednokatnica s pročeljima i stubištima na zapadu. Kuća na jugu (425) je u vlasništvu Jakova Paraća [1.2.1.2.1.1.], do nje je kuća (426), vlasništvo Ante Paraća [1.2.1.2.3.1.], a zadnja je na toj strani dvora jednokatnica (427), vlasništvo Petra Paraća [1.2.1.2.4.1.]. Na sjevernoj je strani dvora jednokatnica s pročeljem na jugu (428), vlasništvo Frane Paraća [1.2.1.3.1.1.], poslije Mate [1.2.1.4.2.], a zapadno je od nje jednokatnica (429), vlasništvo Ante Draškovića, poslije Mate Paraća. Na zapadnoj su strani dvora, južno od Draškovićeve kuće, a s pročeljima na istoku, dvije građevine. Prva je jednokatnica (430) u vlasništvu Dujma Draškovića, poslije Ivana. Južno je od nje najprije bila štala (423), a poslije tijesak za ulje, vlasništvo Andrije Paraća [1.2.1.5.1.], poslije Ante Paraća. Južno od nje, na rubu dvora, štala i iza nje ruševina (422), vlasništvo je Ante Paraća. Prizemnica i dvije ruševine (421), vlasništvo Ivana Paraća [1.2.1.4.1.], sagrađene su južno od ove skupine kuća. U ovom su zapadnom dijelu naselja poslije nastale znatne promjene. Južno od kuće (421), na zemljištu 4111, sagrađena je prostrana kuća. Zapadno od kuće (429) i ruševine (422) sagrađene su dvije kuće koje su dobile broj 430. Istočno su od kuće Jakova Paraća (425) sagrađene dvije kuće s ulazom na jugozapadu uz dvor na južnoj strani, a sve imaju isti broj 425. Sjeverno je od Paraća, na kraju zapadnoga odvojka puta koji vodi na sjever, prizemna kuća, štala i dvor (431), a vlasnik im je Ivan Kavga. Poslije je zapadno od naselja Paraća, na sjevernoj strani puta do naselja Draškovića, bliže potoku Jezerinama, sagrađena veća prizemna kuća sa štalom i dvorom, koja je dobila broj 431. U polju je sjenik (432), a vlasnik mu je Josip Feracini u Splitu. U naselju Žuro (Đurini) ruševina (640) u vlasništvu je Mate Paraća, poslije Ante Kokeze (Grubišića), pokojnoga Petra, a kolon je Lucija Serebrić.

Paraći su kod amfiteatra bili već godine 1701. Po mjestu tumačenju to potvrđuje ovaj zapis u matici krštenih: »Na 1. vebrara 1701. Ja don Antona Matasović u potribi krsti Matiju, ćer Tome Paraća i negove prave žene Jeline, bih kuma Klara Milišića.« Redovito su djeca krštena u crkvi svetoga Martina u Vranjicu, a župnik je tada bio don Nikola Lalić. Zbog bojazni od smrti djeteta (»u potribi«), krstio ga je u kući njihov susjed svećenik Antona Matasović, koji je 1672. primio na korištenje česticu zemlje (538) u susjedstvu Paraćevih.

Paraći su na raskrižju putova za Trogir i Sinj godine 1764. sagrađili drugi sklop kuća kako bi bili što bliže mje-

stu gdje su prolazile trgovačke karavane. Potvrdu postojanja toga sklopa nalazim u matici krštenih: »Godišća Gospodinova 1790. miseca jujna na 30. Jah don Petar Ninčević, pastir ove carkve svetoga Martina u selu Vranjicu, ispuni ceremonije karšćenja ditešca rođena na 23. istoga od zakoniti zaručnika Juriše Paraća, iz ovoga sela i Jakovice Delića varoša splickoga Manoša, komu bih dana voda u potribi u kući, ime ditetu Ivan, kum gospodin knez Niko Kaugrusović, a kuma gospoja Menegina Kaugrusovića iz Splita, ispuni svaka u potribi u kući.« Život u obitelji Juriše Paraća može dijelom dočarati nekoliko zapisa u maticama. Njegovo je vjenčanje najstariji sačuvani upis vjenčanja jednoga Paraća jer starije matice nedostaju. To je vjenčanje bilo u Splitu, u prvostolnoj crkvi, u ponedjeljak, 12. travnja 1779. Nevjesta je bila Jakovica, kći Martina Delića iz gradskoga predgrađa Manuša, a obred je vodio don Marko Manola. Jakovica je i za krštenje drugoga sina odabrala kumove iz Splita, a u matici krštenih je zapisano: »U Vranjicu vebrara na 27. 1794. Ja don Gargo Peroš, pastir ove carkve svetoga Martina u Vranjicu, karsti sina Juriše Paraća i njegove zakonite zaručnice Jakovice, koga su imali po pravomu matrimonju svete matere carkve, bi kum šior Ivan Šudarević, a kuma Jelina, žena istoga Ivana, bi karšćeno u carkvi svetoga Martina, ime ditetu Mate.«¹⁷

Veliki broj grana u Paraćevu rodu ne omogućuje obradu svakoga pojedinoga, pa u ovome rodoslovlju navodim više podataka samo o potomcima braće Petra [1.2.1.2.] i Nikole [1.2.1.3.], sinova harambaše Lovrina. Petrovo krštenje: »Na 20. šetenbra 1733. Karsti Petra, sina Lovrina Paraća i negove prave žene Jeline, bi kum Jure Todorić iz Splita, a kuma Oršula, žena pokojnoga Ivana Grubića, u carkvi svetoga Martina u Vranjicu, kurat don Šimun Grubić.« Nikolino krštenje: »Na 5. decembra 1735. Ja don Šimun Grubić, pastir ove crikve svetoga Martina u Vranjicu, karsti dite rojeno na 2. istoga miseca, od zakoniti zaručnikov Lovrina Paraća i njegove prave žene Jeline, ime ditetu Nikola, bi kum Tadija Šarić, a kuma Mara, žena pokojnog Ivana Ivate iz Gomilice.«

Rod Petra Paraća (1733.) i Matije Bubić (1740. – 1817.) nastavljaju sinovi: [1.2.1.2.1.] Vicko (1766. – 1798.), [1.2.1.2.2.] Grgur (1774. – nema podataka o smrti), [1.2.1.2.3.] Stipan (1776. – 1824.) i [1.2.1.2.4.] Josip (1778. – 1814.).

Rod Vicka Paraća (1766.) i Pavice Luketin iz Sućurca nastavlja sin Jakov [1.2.1.2.1.1.] (1798. – 1819.). Jakov Parać (1798.) i Matija Japirko (1792. – 1831.) iz prvoga braka ne

nastavlja rod. Jakov Parać (1798.) i Ivanica Čerina (1789. – 1851.) iz drugoga braka ne nastavlja rod. Jakov Parać (1798.) i Tomica Perko (1818. – 1878.) iz trećega braka ne nastavlja rod.

Rod Grgura Paraća (1774.) i njegove žene (ime nije zabilježeno) nastavlja sin Petar (oko 1803.), koji ne nastavlja rod.

Rod Stipana Paraća (1776.) i Matije Čerina (1781. – 1862.) nastavljaju sinovi: [1.2.1.2.3.1.] Ante (1803. – 1856.), [1.2.1.2.3.2.] Ivan (1820. – 1883.) i [1.2.1.2.3.3.] Petar (1823. – 1868.).

Rod Josipa Paraća (1778.) i Kate, kćeri pokojnoga Antona Lacića iz Vrlike (1793. – 1827.), nastavljaju sinovi: [1.2.1.2.4.1.] Petar (1809. – 1869.) i [1.2.1.2.4.2.] Vicko (1810. – 1889.). Poslije rane smrti svoga muža Josipa, Kata se udaje 28. kolovoza 1815. za Ivana, sina pokojnoga Jure Čerine.

Rod Nikole Paraća (1735.) i Jele Ljubenkove iz Gomilice (1744. – 1814.) nastavlja sin [1.2.1.3.1.] Mate (1772. – 1824.). Mate (1772.) i Ivanica Bojić iz Klisa (1777. – 1798.) iz prvoga braka ne nastavljaju rod. Mate (1772.) i Ivanica Bakotin iz Sućurca (1783. – 1833.) iz drugoga braka imaju sina [1.2.1.3.1.1.] Franu (1808. – 1873.), koji nastavlja rod.

Ante Parać je rođen je 29. studenoga 1803. u Solinu, a kršten u župi svetoga Martina u Vranjicu, vjenčan je 24. siječnja 1830. u Vranjicu, žena Ivanica Katić, umro je 6. rujna 1856. u Solinu i pokopan u Vranjicu. Ivanica Katić Mornar je rođena u Solinu 23. travnja 1810., umrla je u Solinu 6. ožujka 1888. i pokopana 8. ožujka na groblju Blažene Djevice Marije u Solinu. U knjizi vjenčanih je zabilježeno 24. siječnja 1830: »Godišća 1830. jenara na 24. Budući učinio tri navišćenja u tri nedilje prošaste, po sridu mise puške, po naredbi svetoga sabora Tridetinskoga, a to za ženidbu Ante, sina pokojnoga Stipana Paraća i Ivanice, ćere pokojnoga Petra Katića, oboje ove župe, među kojima buduće otkrila zaprika rostava u četvarto kolino, za uzroke prikazane bilo je dispensano od gospodina vikarija don Marka Dudana, združi ji u svetu ženidbu, prid svidocim Matom Grubića i Jakovom Paraćom i družim, u crikvi svetoga Martina u Vranjicu, don Mate Bencun kurat.« Ante, koji je imao nadimak Puslenko, živio je u Solinu u naselju Paraći, u kući koju su gradili njegov pradjed Lovrin, djed Petar i otac Stipan, a on i žena bili su težaci. Antina su djeca: Marija (6. kolovoza 1830., nema podatka o smrti), Dujka (25. svibnja 1832. – 17. srpnja 1832.), Ivan (18. svibnja 1833. – 12. kolovoza 1834.), Luka (10. listopada 1834. – 11. veljače

17 Dokaz je trajnije veze Jurišine obitelji sa Splitom i vjenčanje njegove kćeri Matije, rođene 1. veljače 1786. Ona se 12. srpnja 1801. u stolnoj crkvi vjenčala s Ivanom Plazibatom iz Splita.

Slika 5

Kuća Luke Paraća, spomenuta u maticama 11. travnja 1886. (snimio Jakov Teklić, 2010.)

1908.), Mate (26. siječnja 1836., nema podatka o smrti), Josip (25. veljače 1837. – 8. svibnja 1908.), Lucija (26. rujna 1838. – 10. rujna 1839.), Stipan (21. prosinca 1839., nema podatka o smrti), Vica/Lucija (30. studenog 1840. – 5. lipnja 1918), Grgo/Vicenco (9. veljače 1842. – 7. kolovoza 1845.), Manda (20. srpnja 1843. – 12. rujna 1847.), Marin (27. siječnja 1846. – 9. kolovoza 1847.), Stipan (25. ožujka 1851. – 10. listopada 1942.), Marin (3. rujna 1853. – 15. ožujka 1930.). U ovom je braku rođeno 14 djece, od kojih je 7 umrlo nedugo poslije rođenja ili još u mladosti, pa ću ovdje navesti podatak o rođenju i smrti samo prvoga umrlog djeteta. Podatci o ostalima nalaze se u rodoslovnom stablu, a druga djeca imaju svoja poglavlja. U matici krštenih upisano je 3. lipnja 1832.: »Godišta 1832. giugnja na 3. Ja don Mate Bencun, pastir i ostala, karsti dicese rođeno na 15. maja od zakoniti zaručnika Ante Paraća i Ivanice Katića, koga imadoše po pravomu matrimoniu svete matere carkve, ime ditetu Dujka, kum Mate Mikelić, a kuma Ivanica Šilović, svi ovoga sela, u carkvi svetoga Martina u Vranjicu.« U matici umrlih piše: »Godišta 1832. luja na 18. Priminu Duika, čer Ante Paraća od miseca dva i bi pokopano u šematoriu svetoga Martina u Vranjicu, don Mate Bencun.«

Luka Parać je rođen 10. listopada 1834. u Solinu, prvi put je vjenčan 11. siječnja 1863. u Vranjicu, žena Ana Kljaković Gašpić, rođena 18. kolovoza 1832., a umrla u Solinu 21. rujna 1864. i pokopana 23. rujna u Vranjicu. Iz prvoga braka rodio se 1. listopada 1863. sin Frane. Luka je drugi put vjenčan 22. listopada 1868. u Vranjicu, žena Šima Bubić iz Solina, rođena 15. listopada 1827., a umrla u Solinu 9. prosinca 1887. i pokopana 11. prosinca u Solinu. Iz drugoga braka rodile su se dvije kćeri: Mara, rođena 25. kolovoza 1869., i Jela, rođena 8. travnja 1873. Nakon majčine smrti obje sestre su se vjenčale u Solinu: Mara 7. siječnja 1899. za Stipana Milišića, a Jela 12. veljače 1893. za Josipa Kljakovića Gašpića. Luka je umro u Solinu 11. veljače 1908. i pokopan 12. veljače na groblju Blažene Djevice Marije u Solinu. Luka je oko godine 1870. sagradio sebi novu kuću, preko puta očeve kuće u naselju Paraći, i to na samim zidinama, sjeverozapadno od amfiteatra.¹⁸

Frane Parać je rođen 1. listopada 1863. u Solinu, a kršten 4. listopada u Vranjicu, vjenčan 3. ožujka 1889. u Splitu, žena Ana Matijević, umro 1. ožujka 1901. u Solinu, gdje je 3. ožujka i pokopan. Ana Matijević Zagora je rođena 4. srpnja 1858. u Solinu, umrla je 12. prosinca 1903. u Solinu i pokopana 14. prosinca na groblju Blažene Djevice Marije u Solinu.

18 Kuća je na čestici 786. Grad Solin je otkupio kuću i ustupio na korištenje splitskome Konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture. Kuća je zabilježena u matici umrlih, kod upisa smrti Marina Paraća zvanoga Krnjača 11. travnja 1886.: »Iz puške ubijen obnoć kod kuće Luke Paraća.«

Slika 6
Kajo Parać (1892. - 1975.), oko 1955. [Split, Jelena Grubišić, osobni arhiv]

Franina su djeca: Ante (10. siječnja 1891. – 15. siječnja 1891.), Kajo (11. travnja 1892. – 2. listopada 1975.), Zorka (1. travnja 1894. – 23. listopada 1900.), Jozo (18. ožujka 1896. – 31. listopada 1902.) i Ante (16. siječnja 1899. – 9. veljače 1899.). Četvero djece je umrlo nedugo poslije rođenja, samo je Kajo ostao u životu i nastavio rod.

Kajo Parać je rođen 11. travnja 1892. u Solinu, a kršten 18. travnja, prvi put je vjenčan 13. ožujka 1926. u Solinu, žena Zorka Grubić je rođena 20. veljače 1902. u Solinu. Nisu imali djece, pa su se rastali, a Zorka se vjenčala u Splitu 25. svibnja 1935., muž Kajo Kljaković Gašpić, umrla je 1. siječnja 1992. u Kučinama. Kajo se drugi put vjenčao 7. srpnja 1935. u Splitu, po starokatoličkom obredu, žena Mara Čelan, umro je 2. listopada 1975. u Splitu, a pokopan u Solinu. Mara Čelan je rođena 22. lipnja 1904. u Imotskom, prije vjenčanja je živjela u Splitu, umrla je 29. prosinca 1983. u Splitu, a pokopana u Solinu. U braku su imali dvije kćeri: Gorenka je rođen 17. travnja 1936. u Solinu, a krštena 8. kolovoza, vjenčala se 21. prosinca 1969. u Splitu za Mladena Werdnika, a Jelena je rođena 17. svibnja 1946. u Solinu, vjenčala se 12. srpnja 1969. u Splitu za Kaja Grubišića. Kajo Parać zvan Čučin, prije Drugoga svjetskog rata bio je radnik i vođa nezavisnoga sindikata u svetokajskoj tvornici cementa, sudionik je Narodnooslobodilačke borbe, poslije rata bio je rukovoditelj u tvornici

cementa u Kaštel Sućurcu. Do kraja života ostao je živjeti u svojoj staroj kući pored amfiteatra (čestica 786), njegov rod se ne nastavlja.¹⁹

Josip Parać je rođen 25. veljače 1837. u Solinu, a kršten 27. veljače u Vranjicu, vjenčan je 10. studenoga 1870. u Vranjicu, žena Ivka Matković, umro je 8. svibnja 1875. u Solinu i pokopan 10. svibnja u Vranjicu. Ivka Matković je rođena 7. travnja 1838. u Kučinama, umrla je 10. lipnja 1913. u Splitu, a pokopana 12. lipnja u grobištu Gospe od Otoka u Solinu. Kod Josipa je također upisan nadimak Puleslenko, kao i kod njegova oca Ante, on i žena bili su težaci. Josip je umro rano pa su imali samo dvije kćeri: Jelu, rođenu 28. kolovoza 1871., i Matiju, rođenu 2. siječnja 1874., a se rod ne nastavlja.

Stipe Parać je rođen 23. ožujka 1851. u Solinu, a kršten 25. ožujka u Vranjicu, prvi put je vjenčan 3. veljače 1877. u Vranjicu, žena Dujka Milišić je rođena 24. ožujka 1849., a umrla je 16. veljače 1878. u Solinu i pokopana 18. veljače u Vranjicu. Iz prvoga braka rodio se 31. siječnja 1878. sin Ante koji je umro 4. kolovoza 1878. Stipe se drugi put vjenčao 7. listopada 1878. u Vranjicu, žena Jela Marija Grubišić Kokeza, umro je 10. listopada 1924. u Solinu. Jela Marija Grubišić Kokeza, iz roda Ragužeja, rođena je 13. rujna 1855. u Solinu, a umrla je 30. kolovoza 1919. u Solinu. Stipina su djeca: Josip (19. veljače 1881. – 31. prosinca 1883.), Ana (9. ožujka 1883. – 25. prosinca 1883.), Marin (16. rujna 1884. – 2. veljače 1889.), Ivka (7. veljače 1887. – 29. prosinca 1888.), Petar (15. kolovoza 1889. – oko 1927. u Sjedinjenim Američkim Državama), Mara (6. kolovoza 1892. – 29. ožujka 1979.) i Martin (1. studenoga 1893. – 26. listopada 1970.). U braku je rođeno sedmero djece, četvero je umrlo nedugo poslije rođenja ili još u mladosti, a troje je ostalo u životu, pa je od dvojice sinova nastavljen rod. Kćer Mara je rođena 6. kolovoza 1892. u Solinu, vjenčala se 21. kolovoza 1916. u Solinu, muž Ante Mikelić, umrla je 29. ožujka 1979. u Zagrebu.

Petar Parać je rođen 15. kolovoza 1889. u Solinu, a kršten 25. kolovoza, vjenčan je 12. prosinca 1911., žena Vinka Kljaković Gašpić, umro je u Sjedinjenim Američkim Državama oko godine 1927. Vinka Kljaković Gašpić je rođena 20. ožujka 1893. u Solinu, umrla je 9. srpnja 1978. u Splitu, a pokopana 11. srpnja u Kaštel Sućurcu. Petar se veoma rano uputio u svijet, bio je sklon kartanju, pa je često boravio u Zagrebu, Beču, Brnu i drugim gradovima. Odlazi u Prvi svjetski rat, ali nije poznato točno kada i gdje. Već 30. kolovoza 1915. postoji njegova fotografija u Internierungsstation u Göllersdorfu u Donjoj Austriji jer je vjerojatno

19 M. Matijević – M. Domazet 2006, str.128.

Slika 7
Petar Parać (1889. - oko 1927.), dan prije odlaska u Prvi svjetski rat [Kaštel Sućurac, Marica Dušanka Katalinić, osobni arhiv]

bio politički nepoćudan.²⁰ Nakon završetka rata vraća se povremeno u Solin posjetiti obitelj pa tako dolazi na pogreb majci 1919., opet se vraća se u Zagreb, a posljednji put dolazi u Solin 1924. na očev pogreb. Godine 1925. odlazi brodom u sjevernu Ameriku, odakle se posljednji put javlja 1927. pa to tumačim kao godinu njegove smrti. Rod se ne nastavlja. Petrova su djeca: Tona (12. ožujka 1912.), Jela (25. srpnja 1913. – 27. srpnja 1913.), Jela (20. srpnja 1914. – 25. listopada 1918.), Marica Dušanka (8. ožujka 1918. – 28. ožujka 2010.) i Boris Pravdoljub (6. listopada 1919. – 1944.). Kći Jela je rođena 25. srpnja 1913, a umire nakon dva dana, 27. srpnja 1913. Druga kći istoga imena Jela, rođena je 20. srpnja 1914., a umrla je kao dijete 25.

Slika 8
Petar Parać (1889. - oko 1927.), 30. kolovoza 1915. u Göllersdorfu [Kaštel Sućurac, Marica Dušanka Katalinić, osobni arhiv] Petar zadnji desno

listopada 1918. Kći Tona rođena je 12. ožujka 1912. u Solinu, a krštena 22. travnja, vjenčala se 1936. u Kraljevu za Marina Gruića iz Trogira, živi u Zagrebu i danas je najstarija osoba iz roda Paraća. Njihova djeca su kći Jelena, rođena 1. siječnja 1934. u Solinu, poznata dramska umjetnica, koja s majkom živi u Zagrebu, i sin Zdravko, rođen 1. siječnja 1940. u Zagrebu, koji je poginuo u prometnoj nesreći 16. listopada 1976. Petrova kći Marica Dušanka, rođena 8. ožujka 1918. u Solinu i krštena 1. travnja, vjenčala se 21. studenoga 1941. u Solinu za Ivana Katalinića iz Kaštel Sućurca. Nisu imali djece, živjela je u Kaštel Sućurcu, tu je umrla 28. ožujka 2010. i 30. ožujka pokopana na groblju Gospe na Hladi, a to je bilo mjesec dana poslije našega

²⁰ Ova je fotografija uvrštena kao jedno od veoma rijetkih svjedočanstava postojanja mjesta na kojima je Austro-Ugarska držala zatočene svoje neprijatelje u doba rata. Petar je vjerojatno prije godine 1915. bio na nekome ratištu gdje je pokazao nešto što je vlastima bilo nepoćudno, a vjerojatno mu je to spasilo život, iako su i zatočenci ginuli.

Slika 9
Marica Dušanka Katalinić (1918. - 2010.), 1946., foto Studio Potruč u Ljubljani [Kaštel Sućurac, Marica Dušanka Katalinić, osobni arhiv]

Slika 10
Boris Pravdoljub Parać (1919. - 1944.), 4. veljače 1939. u Sokolskome domu u Solinu [Kaštel Sućurac, Marica Dušanka Katalinić, osobni arhiv]

posljednjeg razgovora u njezinu domu. Petrov sin Boris Pravdoljub rođen je 6. listopada 1919. u Solinu, a kršten 19. rujna 1920., sudionik je Narodnooslobodilačke borbe od 1941., bio je komesar čete Drugoga bataljuna Četvrte splitske brigade, a godine 1944. četnici su ga ubili u Golubiću kod Knina poslije teškoga mučenja.²¹

Martin Parać je rođen 1. studenoga 1893. u Solinu, vjenčan je 2. travnja 1921. u Splitu (Pojišan), žena Eglia Bonario, umro je 26. listopada 1970. u Rijeci i tu je pokopan. Eglia Bonario je rođena 19. ožujka 1900. u Italiji, umrla je 28. studenoga 1967. u Rijeci. Martin, zvan Mačin, prije Drugoga svjetskog rata radio je kao zastupnik Singer strojeva za šivanje pa je na njegov poticaj, godine 1926. i

poslije, društvo za prodaju Singer strojeva Bourne Co. priredilo tečaj krojenja i šivanja u Solinu. Nakon što je godine 1924. utemeljen Mjesni komitet Komunističke partije, Martin postaje njegovim članom.²² Oko godine 1932. prodaje obitelji Silvestra Dude svoju kuću u naselju Paraći, napušta Solin i odlazi u Rijeku. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata s obitelji boravi u Zagrebu, ali se poslije nekoliko godina vraća u Rijeku gdje ostaje do kraja života. Martinova su djeca: Lena/Jelica (15. siječnja 1922. – 25. studenoga 1991.) i Tanja/Ana (27. srpnja 1923. – 18. siječnja 2008.). Kći Lena/Jelica je rođena 15. siječnja 1921. u Solinu, vjenčala se 1. srpnja 1940. u Zagrebu, muž Ljubomir Blažić, umrla je 25. studenoga 1991. u Rijeci i tu je poko-

21 J. Gizdić, 1989, str.46.

22 M. Matijević – M. Domazet 2006, str. 39, 128.

Slika 11
Obitelj Martina Paraća (1893. - 1970.), 1930. u Splitu [Opatija, Ljubica Filipović, osobni arhiv] lijevo žena Egla Bonario (1900. - 1967.) drži kćer Lenu, desno Martin drži kćer Tanju

Slika 12
Lena Parać (1922. - 1991.) i Tanja Parać (1923. - 2008.), travanj 1940. ispred Burze u Zagrebu [Opatija, Ljubica Filipović, osobni arhiv] lijevo Lena

pana. Kći Tanja/Ana je rođena 27. srpnja 1923. u Solinu, prvi put se vjenčala 4. rujna 1943. u Zagrebu, muž Radivoje Margitić, a iz ovoga braka ima kćer Ljubicu, rođenu 1944. u Zagrebu, udanu za Dušana Filipovića, žive u Opatiji. Tanja se drugi put vjenčala 23. ožujka 1965. u Australiji za Mehu Hušidića, a iz toga braka nije imala djece. Umrla je 18. siječnja 2008. u Rijeci i tu je pokopana. Koncem su godine 1942. Martin i njegova žena u Zagrebu posvojili ratno siročić s Kozare, Bogoljuba Batosa. Bogoljub Batos Parać je rođen 15. listopada 1939. u selu Mirkovci, Bosanska Dubica, vjenčao se 28. lipnja 1969. u Rijeci, žena Ljubica Lucija Mikelić, rođena 28. lipnja 1946. u Solinu, a sada žive u gradu Ottawi u Kanadi.

23 M. Matijević – M. Domazet 2006, str. 146, 147.

Marin Parać je rođen 3. rujna 1853. u Solinu, a kršten 11. rujna u Vranjicu, vjenčan je 29. listopada 1892. u Komiži na Visu, žena Bartula Božanić, umro je 15. ožujka 1930. u Solinu i tu je pokopan. Bartula Božanić je rođena 10. svibnja 1863. u Komiži, umrla je 16. lipnja 1935. u Solinu i tu je pokopana. Marin i Bartula imali su u Solinu gostionicu,²³ smještenu na raskrižju putova za Trogir i Sinj (Širina), gdje je bilo moguće i prenoćiti. Gostionica je bila poznata po nazivu Pjerino, po imenu njihova sina Petra. U pamićenju Solinjana ostalo je sjećanje na Bartulu, koju su zvali Bortola, i njezinu nesretnu smrt jer je nastradala u požaru od zapaljenoga špiritnoga (ili petrolejskoga) kuhala u kući gdje je stanovala i u kojoj je bila gostionica. Mari-

nova su djeca: Ante (2. veljače 1893. – nema podatka o smrti), Petar (8. svibnja 1894. – 9. ožujka 1941.), Marija (12. svibnja 1896. – 31. listopada 1911.), Leopold (27. listopada 1898. – 3. studenoga 1916.), Ana (26. kolovoza 1902. – nema podatka o smrti) i Aurelija (17. kolovoza 1905. – nema podatka o smrti). Sin Ante rođen je 2. veljače 1893. u Solinu, a kršten 13. veljače, vjenčan je 22. veljače 1927. u Zemunik, žena Dragica Šarić. Dragica Šarić je rođena 27. listopada 1908. u Zemunik, nema podataka o njezinoj smrti. U braku je rođena 5. prosinca 1927. kći Bartolina/Matija, koja je nedugo poslije rođenja umrla 7. prosinca 1727. Nakon smrti djeteta napustili su Solin i nije poznata daljnja sudbina ove obitelji. Sin je Petar, zvan Pjero, rođen 8. svibnja 1894. u Solinu, a kršten 26. svibnja, vjenčan 23. travnja 1933. u Zagrebu, žena Ivanka Marić, ubijen je 9. ožujka 1941. u Zagrebu. Podatke o njegovoj ženi Ivanki Marić nisam našao. U braku su rođene dvije kćeri: Marija, rođena 30. ožujka 1934. u Solinu, koja je nedugo poslije rođenja umrla, i Marija, rođena 25. srpnja 1935. u Solinu. Druge podatke o ovoj obitelji nisam našao. Marinova je kći Marija rođena 12. svibnja 1896. u Solinu, a krštena 30. svibnja u Vranjicu, nije se udavala, umrla je 31. listopada 1917. u bolnici u Splitu, a pokopana u Solinu. Marinov sin Leopold rođen je 27. listopada 1898. u Solinu, a kršten 17. studenoga u Vranjicu, umro je u bolnici u Splitu 3. studenoga 1916., a pokopan u Solinu. Marinova kći Ana rođena je 26. kolovoza 1902. u Solinu, krštena 4. rujna, vjenčala se 26. srpnja 1926. u Solinu za Alda Piccolota iz Italije, a nemam podatak kada je umrla. Marinova je kći Aurelija rođena 17. kolovoza 1905. u Solinu, krštena 16. studenoga. Po obiteljskom sjećanju udala se i napustila Solin, nemam podatak kada je umrla.

Ivan Parać je rođen 20. lipnja 1820. u Solinu, a kršten 25. lipnja u Vranjicu, vjenčan je 6. ožujka 1859. u Vranjicu, žena Dujka Dude, umro je 16. kolovoza 1883. u Solinu, a pokopan 18. kolovoza u Vranjicu. Dujka Dude je rođena 10. lipnja 1835. u Solinu, umrla je 25. studenoga 1887. u Solinu i pokopana 26. studenoga u Vranjicu.

Ivanova su djeca: Matija (20. veljače 1861. – 12. ožujka 1943.), Mara (13. rujna 1862. – 20. studenoga 1932.), Vica (21. siječnja 1864. – 31. siječnja 1864.), Frane (3. ožujka 1865. – 10. ožujka 1865.), Vica (10. veljače 1866. – nema podatka o smrti), Natale/Blaž (25. prosinca 1867. – 5. veljače 1872.), Marin (6. rujna 1869. – 20. kolovoza 1889.), Kajo (7. travnja 1871. – 14. kolovoza 1871.), Ana (2. lipnja 1872. – 3. prosinca 1872.), Ana (12. kolovoza 1874. – 21. veljače 1958.) i Ivka (12. svibnja 1876. – 5. veljače 1914.).

U braku je rođeno jedanaestero djece, a od toga je nedugo poslije rođenja ili u ranoj mladosti umrlo šestoro. Kći Matija je rođena 20. veljače 1861. u Solinu, vjenčala se 14. siječnja 1882. u Vranjicu, muž Jozo Kljaković Gašpić, umrla je 12. ožujka 1943. u Solinu i tu je pokopana. Kći Mara rođena je 13. rujna 1862. u Solinu, vjenčala se 14. veljače 1886. u Vranjicu, muž Kajo Grubić, umrla 20. studenoga 1932. u Vranjicu i tu je pokopana. Kći Vica rođena je 10. veljače 1886. u Solinu, vjenčana 7. siječnja 1893. u Vranjicu, muž Luka Tomić, nemam podatka kada je umrla. Kći Ana rođena je 12. kolovoza 1874. u Solinu, a krštena 15. kolovoza u Vranjicu, vjenčala se 11. siječnja 1896. u Vranjicu, muž Ante Kljaković Gašpić, umrla 21. veljače 1958. u Solinu i tu je pokopana. Kći Ivka je rođena 12. svibnja 1876. u Solinu, krštena 24. svibnja u Vranjicu, vjenčala se 14. siječnja 1900. u Vranjicu, muž Lovre Drašković, umrla je 5. veljače 1914. u Solinu i tu je pokopana. Rod Ivana Paraća se ne nastavlja.

Petar Parać je rođen 23. lipnja 1823. u Solinu, a kršten 29. lipnja u Vranjicu, vjenčan je 10. siječnja 1857. u Vranjicu, žena Luca Milišić, umro je 8. studenoga 1868. u Solinu, a pokopan 10. studenoga u Vranjicu. Luca, kći Šimuna Milišića i Matije Mužić, rođena je 10. rujna 1832. u Solinu, a krštena 12. rujna u Vranjicu, nisam našao podatak kada je umrla.

Petrova su djeca: Martin (5. studenoga 1857. – 9. kolovoza 1858.), Grgur (3. ožujka 1860. – 29. svibnja 1933.), Stipan (26. prosinca 1861. – 5. svibnja 1948.), Lovre (14. srpnja 1864. – 17. ožujka 1901.) i Antica (11. veljače 1867. – 22. svibnja 1934.). Sin Martin je rođen 5. studenoga 1857. u Solinu, umro je nedugo poslije rođenja, 9. kolovoza 1858. u Solinu, a pokopan 10. kolovoza u Vranjicu. Sin Grgur je rođen 3. ožujka 1860. u Solinu, a kršten 19. ožujka u Vranjicu, nije se ženio, umro je 29. svibnja 1933. u Solinu i tu je pokopan. U sjećanju današnjih stanovnika naselja Paraći ostao je poznat po murvi (dudu) koju je posadio pored ceste u naselju oko godine 1880., a ona je postala simbol naselja Paraći, mjesto okupljanja svih stanovnika naselja i okolice.²⁴

Lovre, sin Petra Paraća, rođen je 14. srpnja 1864. u Solinu, a kršten 20. srpnja u Vranjicu, nije se ženio, umro je 17. ožujka 1901. u Solinu gdje je 19. ožujka i pokopan. Antica, kći Petra Paraća, rođena je 11. veljače 1867. u Solinu, vjenčala se 12. veljače 1893. u Vranjicu, muž Mate Ivić, umrla je 22. svibnja 1934.

Stipan, sin Petra Paraća, rođen je 26. prosinca 1861. u Solinu, a kršten 28. prosinca u Vranjicu, vjenčan je 14. ve-

24 O murvi su zapisana sjećanja don Frane Bulića, slikara Vjekoslava i Dalibora Paraća, Bogdana Žižića i mnogih drugih. M. Matijević – M. Domazet 2006, str.79.

Slika 13

Olga Parać (1904. - 1986.), kolovoz 1986. na groblju u Solinu, uz svježi grob Vjekoslava Paraća [Solin, Ante Parać, osobni arhiv]

ljače 1901. u crkvi Duha Svetoga u Splitu, žena Manda Jajić, umro je 5. svibnja 1948. u Solinu i tu je pokopan. Manda Jajić je rođena 13. travnja 1881. u Solinu, umrla je 13. siječnja 1953. u Solinu i tu je pokopana. Stipan, zvan Stipanac, bio je financijski stražar, a njegova žena Manda domaćica.

Stipanova su djeca: Lucija (22. prosinca 1901. – 1943.), Olga (22. kolovoza 1904. – 4. prosinca 1986.) i Nediljka (5. kolovoza 1906. – 13. kolovoza 1907.). Kći Lucija je rođena 22. prosinca 1901. u Solinu, a krštena je 5. siječnja 1902., vjenčala se 19. studenoga 1921. u Solinu, muž Martin Mikelić zvan Stari, poginula je kao bolničarka u Centralnoj bolnici na Zelengori između 15. svibnja i 20. lipnja 1943. Kći Olga je rođena 22. kolovoza 1904. u Solinu, a krštena je 27. kolovoza, nije se udavala (u Solinu se sačuvala priča o razlogu zašto se nije htjela udavati, a o razlogu sam slušao uspomenu neposrednoga svjedoka), umrla je 4. prosinca 1986. u Solinu i tu je pokopana. Poslije Drugoga svjetskog rata živjela je u kući u naselju Paraći s obitelji pokojne sestre Lucije udane Mikelić te je do kraja života kao domaćica brinula o djeci poginule sestre. Najmlađa kći Nediljka rođena je 5. kolovoza 1906. u Solinu, a krštena 19. kolovoza, umrla je 13. kolovoza 1907. Rod Stipanov se ne nastavlja.

Petar Parać je rođen 4. veljače 1809. u Solinu, vjenčan je 29. studenoga 1833. u Svetoga Martina u Vranjicu, žena Pavica Sesartić, umro je 27. lipnja 1869. u Solinu, a pokopan 29. lipnja u Vranjicu. Pavica Sesartić je rođena 17. siječnja 1811. u Solinu, umrla je 25. kolovoza 1867. u Solinu,

a pokopana 27. kolovoza u Vranjicu. Petar je pradjed slikara Vjekoslava Paraća. U knjizi je vjenčanih 29. studenoga 1833. zabilježeno: »Godišta 1833. novebra na 29. Buduć učinio tri navještenja u tri nedilje prošaste, a to na 3., na 10. i na 17. novebra, po sridu mise puške, po naredbi svetoga sabora Tridetinskoga, a to za ženidbu Petra, sina pokojnog Joze Paraća i Pavice, ćeri Ante Šešarčića, oboje ove župe, i ne naodeći se nijedna zaprika, združi ji u svetu ženidbu, prid svidocim Andriom Paraćem i Jakovom Paraćem i Petrom Jaića i družim, don Mate Bencun, parok.«

Petrova su djeca: Ivanica/Ika (17. kolovoza 1835. – 15. studenoga 1884.), Kata (2. studenoga 1837. – nema podatka o smrti), Matija (28. siječnja 1839. – 16. veljače 1832.), Ivanica/(Matija) (20. prosinca 1843. – nema podatka o smrti), Mate (15. veljače 1846. – 21. rujna 1870.), Ivan (21. svibnja 1849. – 27. listopada 1862.) i Šimun (28. listopada 1851. – 3. travnja 1908.). Kći Ivanica/Ika je rođena 17. kolovoza 1835. u Solinu, a krštena 20. kolovoza u Vranjicu, vjenčala se 29. siječnja 1853. u Vranjicu, muž Josip Vukšić, umrla je 15. studenoga 1884. u Solinu, a pokopana 16. studenoga u Vranjicu. Kći Kata je rođena 2. studenoga 1837. u Solinu, a krštena 6. studenoga u Vranjicu, vjenčala se 9. studenoga 1861. u Vranjicu, muž udovac Mate Milišić. Kći Matija je rođena 28. siječnja 1839., a umrla je nedugo poslije rođenja, 16. veljače 1839. Kći Ivanica (Matija) rođena je 20. prosinca 1843. u Solinu, vjerojatno je imala i drugo ime (Matija), koje nije upisano, jer je imala stariju sestru istog imena; nema podataka kada je umrla. Sin Mate je rođen 15. veljače 1846. u Solinu, umro je 21. rujna 1870. i pokopan u Vranjicu. Sin Ivan je rođen 21. svibnja 1849. u Solinu, a umro je 27. listopada 1862. u Solinu i pokopan u Vranjicu.

Šimun je rođen 28. listopada 1851. u Solinu, kršten je 29. listopada u Vranjicu, vjenčan je 15. veljače 1873. u Vranjicu, žena Lucija Kljaković Gašpić, umro je u Solinu 3. travnja 1908. i tu je pokopan. Lucija Kljaković Gašpić rođena je 5. listopada 1841. u Solinu, a krštena 10. listopada u Vranjicu, kći je Jure Kljakovića Gašpića i Ivke Barišić, umrla je 17. ožujka 1913. u Solinu i tu je pokopana. Šimun i njegova žena Lucija bili su težaci. Šimun je djed slikara Vjekoslava i Dalibora Paraća.

Šimunova su djeca: Nikola (5. prosinca 1873. – 16. rujna 1874.), Ivan (19. lipnja 1875. – 19. listopada 1945.), Kata (30. travnja 1877. – 29. studenoga 1879.), Mate (7. siječnja 1879. – 8. siječnja 1885.), Marija/Nina (17. lipnja 1881. – 1976.) i Vica (12. prosinca 1884. – 25. veljače 1953.). Sin Nikola je rođen 5. prosinca 1873. u Solinu, umro je nedugo poslije rođenja, 16. rujna 1874., i pokopan je u Vranji-

Slika 14
Vjekoslav Parać, *Moj otac (Portret Ivana Paraća [1875. - 1945.]), oko 1934., tuš, papir (snimio Jakov Teklić, 2010.)* [Split, Galerija umjetnina, 40]

cu. Ivan je rođen 19. lipnja 1875. u Solinu, a kršten 24. lipnja u Vranjicu, vjenčan je 19. travnja 1903. u Kaštel Gomilici u crkvi svetoga Jeronima, žena Milka Serdar, umro je 19. listopada 1945. u Zagrebu, a pokopan u Solinu. Milka Serdar (Srdar) je rođena 21. svibnja 1881., kći Joze Serdara i Kate Bakotić. Kod njihova vjenčana je upisano: Ivan Parać – posjednik, Milka Serdar – seljakinja, svjedok Ante Parać, dućandžija iz Splita i dr. Lujo Bakotić, odvjetnik iz Sinja, a u rubrici napomene piše: »Jozo Serdar udijelio je pismeni dopust svojoj maloljetnoj kćeri Milki za vjenčanje«. ²⁵ Milka je umrla 13. veljače 1960. u Zagrebu, a pokopana u Solinu. Ivan je posjedovao dosta zemalja, stanovao je u staroj kući u naselju Paraći, gdje je imao trgovinu mješovitom robom i pekarnicu. Oko godine 1933. prodaje tu kuću i s obitelji preseljava u novosagrađenu kuću, južno od Paraća, blizu željezničke postaje. Tu je slikarski atelijer sina Vjekoslava, ljetnikovac, trgovina i pekarnica. Ova kuća je djelomično porušena u bombardiranju Solina godine 1943., a poslije je čitava srušena i na tome mjestu sagrađena upravna zgrada Petronafte. ²⁶ Ivanova su djeca: Vjekoslav (2. veljače 1904. – 4. kolovoza 1986.), Nevenka/Kamila (18. srpnja 1906. – 8. srpnja 1997.), Kažimir (7. ožujka 1909. – 14. ožujka 1909.), Berislav/Šimun (9. veljače 1910. – 22. svibnja 1992.), Neda/Kosovka (13. veljače 1913. – 25. studenoga 2001.) i Dalibor (25. lipnja 1921. – 13. veljače 2009.).

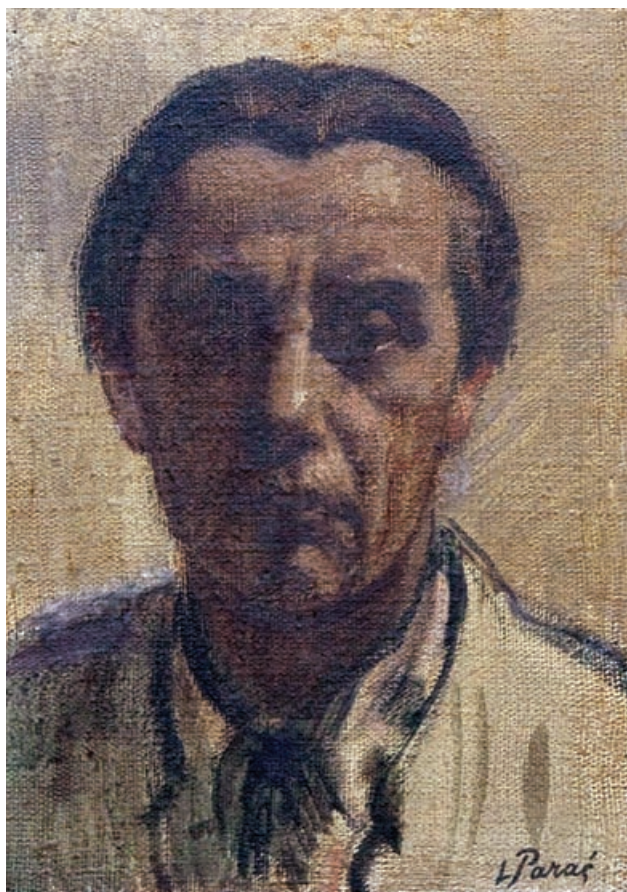

Slika 15
Djeca Ivana i Milke Parać [Zagreb, Zoran Parać, osobni arhiv] s lijeva na desno: Nevenka (1906. - 1997.), Vjekoslav (1904. - 1986.), Neda (1913. - 2001.), Berislav (1910. - 1992.), Dalibor (1921. - 2009.)

²⁵ Car i kralj Franjo Prvi donio je 1. lipnja 1811. Građanski zakonik, a važio je od 1. siječnja 1812. U članku 21. predviđena je punoljetnost s dvadeset i četiri navršene godine, jednako za muškarce i žene.

²⁶ M. Matijević – M. Domazet 2006, str. 24.

Slika 16
Vjekoslav Parać, *Autoportret*, 1954., ulje, platno (snimio Jakov Teklić, 2010.) [Split, Galerija umjetnina, 95]

Vjekoslav Parać je rođen 2. veljače 1904. u Solinu, a kršten 21. veljače, vjenčan je 8. rujna 1935. u Zagrebu, žena Mara Fabrij, umro je 4. kolovoza 1986. u Zagrebu, a pokopan 6. kolovoza u obiteljsku grobnicu u Solinu. Mara Fabrij je rođena 1904. u Erdeniku (Srijem), od oca Bruna i majke Lidije rođene Barošević, umrla je 18. ožujka 1937. u Solinu i tu je pokopana. Vjekoslav je pučku školu završio 1915. u Solinu (škola u Šperčevoj kući), a gimnaziju (Cesarsko-kraljevsku Veliku Realku) od 1915. do 1922. u Splitu. Od 19. listopada 1922. do 15. listopada 1926. uči slikarstvo u zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti (profesor Ljubo Babić). Potom se 1928. vraća u Solin, gdje nastaju brojne slike zavičajne tematike (slike: Josip Šperac,

Slika 17
Vjekoslav Parać, *Portret Josipa Petra Šperca*, 1928., ulje, platno [Zagreb, Hildegard Auf-Franić]

Čovjek sa slamnatim šeširom, Veslači, Seljaci, Proljeće). Tada počinje javno djelovati u likovnim umjetnostima.²⁷ Za susjedni Vranjic slika oltarnu sliku u župnoj crkvi svetoga Martina. Studij nastavlja u Parizu od 1929. do 1931. Godine 1935. u Rimu uči fresko slikarstvo, pa tako može slikati freske u kliškoj župnoj crkvi.²⁸ Od 18. svibnja 1936. do početka rata 1941. honorarni je profesor u splitskoj Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji. Od 1939. do 1943. je u Tehničkoj srednjoj školi (Arhitektonsko-građevinski odsjek i Javna dvorana risanja), a u rujnu je 1944. otišao u partizane.²⁹ Od 16. svibnja 1945. do 28. veljače 1950. bio je ravnatelj splitske Galerije umjetnina, a potom je zauvijek preseleo u Zagreb. Tamo je djelovao u likovnim umjetnostima

27 M. Ivanišević 1999, str. 256-258: prva pojedinačna izložba: Zagreb, Salon Ulrich, 15. – 28. ožujka 1929.; prva pojedinačna izložba u Splitu: Sokolski Dom (prije Hrvatski Dom), 27. rujna – 13. listopada 1929.; prva skupna izložba: Troisième Salon d'Art Français Indépendant, Paris, 83, Rue la Boétie, 24. travnja – 31. svibnja 1931.

28 M. Ivanišević 2007.

29 M. Ivanišević 1994, str. 47

na višim razinama, pa je bio profesor u Akademiji likovnih umjetnosti i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, a godine je 1975. dobio Nagradu Vladimir Nazor za životno djelo. Doživio je obimnu izložbu svojih slika u zagrebačkome Umjetničkom paviljonu (od 6. travnja do 2. svibnja 1984.), a dijelom smanjenu u splitskoj Galeriji umjetnina (od 24. svibnja do 30. lipnja 1984.). Tada je posljednji put bio u Splitu i u Galeriji je pričao o svojem životu, a to su zabilježili Đurđica Ivanišević i Tonči Petrasov Marović.³⁰ Javnosti nije bilo poznato njegovo vlastito zapisivanje sjećanja na razdoblje do Prvoga svjetskog rata, pa kada je bilo nađeno u njegovoj ostavštini, dijelove je za tisak priredio Bogdan Žižić.³¹ Vjekoslav je, zbog prerane smrti supruge Mare, imao samo jedno dijete, sina Marina.

Marino/Ivo/Bruno Parać je rođen 29. siječnja 1937. u Splitu, a kršten je 15. kolovoza 1938. u župi Grad (svetoga Dujma) u Splitu, vjenčan je 9. lipnja 1962. u Zagrebu, žena Mihajla Trdak, rođena 27. ožujka 1942. u Koprivnici. Marino je imao trinaest godina kada je čitava obitelj preselila u Zagreb i tamo je nastavio školovanje. Nije pohađao sustavno akademsko školovanje, ali je kriterije i tehniku mogao odavno upoznati u neposrednoj blizini svoga oca Vjekoslava. Pa kad se odvažio i sam krenuti u pustolovinu

slikanja, u neizvjesnost vlastitoga likovnog odgovora na doživljaje iz mladosti i na prostore sredozemnih nadahnuća, znao je da nastavlja po uhodanoj brazdi, no znao je također da se treba odmaknuti od intuitivno primljene morfologije pa i od niza višestruko tretiranih motiva. Napravio je samo nekoliko solinskih prizora (Paraćeve kuće u Solinu, Lukovi amfiteatra), koji su istodobno i otpozdrav vlastitome djetinjstvu i vlastitome podrijetlu, one su znak uvažavanja, ali i točka odvajanja. U svome novom početku potvrđuje se kao slikar pejzaža, s motivima Jadranskog mora, trabakulima, uvalama, ribama, rakovima, galebovima i maslinama. Marino je godine 1998. rekao o svojim nastojanjima u promicanju očevih djela: »Temeljna mi je misao bila da napravim što je više moguće na prezentiranju sveukupnog djela mojega oca. Volio je svoj Solin, kao što ga i ja volim. On ga je široko obuhvatio svojim radovima, a meni je zapalo da ih vratim na izvorište. Zato sam stanovit broj njegovih slika darovao rodnom gradu za buduću galeriju.«³²

Marino ima dvoje djece: kći Vlastu, rođenu 12. lipnja 1964., i sina Ivana, rođena 21. ožujka 1971. Vlasta, viša medicinska sestra, udala se 3. listopada 1992. za Ivicu Šipraka. Sin Ivan, liječnik, vjenčan je 15. rujna 2001., žena Bože-

Slika 18

Marino Parać (1937.), *Lukovi Amfiteatra*, 2004., akrilik i ulje, platno [Zagreb, Marino Parać]

30 V. Parać 1984.

31 V. Parać 1999.

32 M. Parać 1998.

Slika 19

Dalibor Parać, *Paraćevi dvori*, oko 1996., ulje, platno [Ljubljana, Hrvoje Drašković]

na Jerković, rođena 20. siječnja 1969.; sin Fran Vjeko, rođen 15. rujna 2001.; svi žive u Zagrebu.

Nevenka/Kamila Parać rođena je 18. srpnja 1906. u Solinu, a krštena je 29. srpnja, vjenčala se 18. studenoga 1953., muž Milan Rodin, umrla je 8. srpnja 1997. u Zagrebu.

Treće dijete Ivana Paraća, sin Kažimir, rođen je 7. ožujka 1909. u Solinu, a kršten 13. ožujka, umro je nedugo poslije rođenja, 17. ožujka 1909.

Berislav/Šimun Parać je rođen 9. veljače 1910. u Solinu, a kršten 4. ožujka, vjenčan je 8. srpnja 1950. u Zagrebu, žena Vida Fischer. Berislav je ekonomist, bio je dugogodišnji direktor Jugoribe, umro je 22. svibnja 1992. u Zagrebu i tu je pokopan. Vida Fischer je rođena 14. prosinca 1919. u Mariboru, bila je tajnica u zagrebačkome predstavništvu sisačke Željezare. Nisu imali djece, pa se rod ne nastavlja.

Neda/Kosovka Parać rođena je 13. veljače 1913. u Solinu, a krštena je 3. travnja, nije se udavala, umrla je 25. siječnja 2001. u Krapini i pokopana u Zagrebu.

Dalibor Parać rođen je 25. lipnja 1921. u Solinu, a kršten je 31. srpnja, vjenčan je 28. studenoga 1949. u Zagrebu, žena Srebrenka Štriga, umro je 13. veljače 2009. u Zagrebu, a ispraćen 18. veljače na zagrebačkom krematoriju. Srebrenka Štriga je rođena 8. kolovoza 1925. u Zagrebu, po zanimanju liječnica. Dalibor u Solinu pohađa osnovnu školu, a srednju u Splitu gdje su mu profesori crtanja bili Antun Zupa i sumještanim Živko Kljaković (iz roda Šantića; Solin, 8. travnja 1905. – Zagreb, 13. listopada

1982.). Godine 1940. upisuje studij slikarstva u Akademiji likovnih umjetnosti, ali ga prekida 1941. i nastavlja 1945. kad se za stalno vraća u Zagreb. Diplomirao je 1948. u klasi Ljube Babića, a do 1950. specijalizirao pod Babićevim vodstvom. Od 1950. do 1952. surađuje u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića. Od tada počinje raditi u Školi primijenjenih umjetnosti, a 1961. odlazi na Pedagoški odjel Akademije gdje radi do 1986. Godine je 1992. dobio Nagradu Vladimir Nazor za životno djelo. Prvi su put njegove slike izložene godine 1944. u Hvaru na skupnoj izložbi crteža i fotografija. Prva je pojedinačna izložba bila u zagrebačkoj Galeriji Forum godine 1974., prenesena u splitsku Galeriju umjetnina (25. ožujka – 15. travnja 1975.) i Zavičajni muzej u Rovinju. U Splitu je imao pojedinačne izložbe u Umjetničkom salonu (1986.) i Galeriji Kula (1996.). Takve su bile još i u Hvaru, Karlovcu, Zagrebu, Ljubljani, Rijeci, Trogiru (Muzej grada) i Puli. U Splitu su njegove slike i na skupnim izložbama još od godine 1944. (Botičeva poljana), 1967. i 1973. (Salon Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske), 1971. i 1986. (Podrumi Dioklecijanove palače) i 1997. (Muzejski prostor). Od splitskih likovnih stručnjaka i kritičara o slikaru su pisali: Kruno Prijatelj godine 1975. (predgovor katalogu izložbe u Splitu), Andro Filipić (prikaz te izložbe), Tonka Čović godine 1985., Vinko Srhoj, Tonči Petrasov Marović, Andro Filipić godine 1986. (skupna izložba u Splitu), Vladimir Rismondo (mlađi) godine 1994. (izložba u Galeriji Forum), Tomislav Lalin godine 1997. (izložba u Trogiru) i Sandi Vidulić godine 1997. (skupna izložba u Splitu). U Solinu je izlagao na skupnoj izlož-

bi Solinjani vam se predstavljaju (29. lipnja – 29. srpnja 1991.), kojoj je Toma Podrug napisao predgovor u katalogu, a prva je pojedinačna izložba bila od 10. do 25. travnja 2003.) u Galeriji Zvonimir.³³ Bogdan Žižić (Solín, 8. studenoga 1934.) je poslije smrti Dalibora Paraća, u razgovoru za Solinsku kroniku rekao: »On je jako patio zbog devastacije solinskoga i svetokajskog pejzaža. Zbog toga se zarekao da se više neće vraćati u Solín, jer je jednom zгодom došao do crkvice sv. Nikole, gore iznad Paraćevih, i kad je vidio cementne traverze oko te božanske crkvice na onom kamenom uzvišenju, to kao da ga je ubilo u pojam i tada je rekao: 'Ja tu više neću dolaziti!'«³⁴

Dalibor ima sina Zorana koji je rođen 25. veljače 1952. u Zagrebu, vjenčan 14. siječnja 1978. u Zagrebu, žena Claudia Helene Gertrud Dressler je rođena 2. kolovoza 1948. u Duisburgu, po zanimanju odgojiteljica. Zoran Parać je redoviti profesor na Katedri za trgovačko pravo i pravo društva na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U braku imaju dva sina rođena u Zagrebu: Daniel, rođen 28. prosinca 1979., i Dominik, rođen 19. svibnja 1984.

Kata, kći Šimuna Paraća, rođena je 30. travnja 1877. u Solinu, a krštena 6. svibnja u Vranjicu, umrla je 29. studenoga 1879. u Solinu, a pokopana je 30. studenoga u Vranjicu. Mate, sin Šimuna Paraća, rođen je 12. veljače 1879. u Solinu, a kršten 16. veljače u Vranjicu, umro je 8. siječnja 1885., a pokopan 10. siječnja u Vranjicu. Marija/Nina, kći Šimuna Paraća, rođena je 17. rujna 1881. u Solinu, a krštena 25. rujna u Vranjicu, nije se udavala, umrla je 1976. u Zagrebu, a pokopana u Solinu. Čitav život bila je domaćica u kući brata Ivana, a poslije njegove smrti i ona, zajedno s obitelji Parać, seli u Zagreb. Vica, kći Šimuna Paraća rođena je 12. prosinca 1884. u Solinu, a krštena 14. prosinca u Vranjicu, nije se udavala, umrla je 25. veljače 1953. u Splitu, a pokopana u Solinu. Vica, zvana Bundula, ostala je živjeti u Paraća, u staroj kući brata Ivana, sama je obrađivala polje pored kuće, a u sjećanju Solinjana ostala je kao vodič strancima u razgledanju solinskih iskopina, jer ih je ona dobro poznavala.

Vicko Parać rođen je 9. kolovoza 1810. u Solinu, a kršten u Vranjicu, vjenčan je 27. studenoga 1852. u Vranjicu, žena Jakovica Vukšić, umro je 13. ožujka 1889. u Solinu i tu je 14. ožujka pokopan. Jakovica Vukšić Stipeta rođena je 29. travnja 1825. u Solinu, umrla je 24. kolovoza 1911. u Solinu i tu je 25. kolovoza pokopana. Vickova su

djeca: Marin (15. srpnja 1853. – 7. veljače 1883.), Matija (12. veljače 1855. – 1. lipnja 1855.), Ante (17. siječnja 1857. – 5. svibnja 1902.), Josip (11. siječnja 1860. – 20. prosinca 1871.) i Marko (3. siječnja 1864. – 12. siječnja 1883.). Rod se nastavio samo od Ante jer su ostala djeca umrla nedugo poslije rođenja ili veoma mlada. Marin je rođen 15. kolovoza 1853. u Solinu, a kršten je 15. kolovoza u Vranjicu, umro je 7. veljače 1883. u Solinu i tu je 8. veljače pokopan. U knjizi umrlih je zapisano: »umro od patula; pokopan u Gospinoj livadi sa strane sjeveroistočne crkve Blažene Djevice Marije.« Matija je rođena 12. veljače 1855. u Solinu, umrla je 1. lipnja 1855. u Solinu, a pokopana u Vranjicu. Josip je rođen 11. siječnja 1860. u Solinu, a kršten je 15. siječnja u Vranjicu, umro je 20. prosinca 1871. u Solinu i pokopan 22. prosinca u Vranjicu. Marko je rođen 3. siječnja 1864. u Solinu, a kršten je 6. siječnja u Vranjicu, umro je 12. siječnja 1883. u Solinu i tu je 13. siječnja pokopan. Na starom solinskom groblju nalazi se kameni križ na kojem je natpis: V. POKOJ | BRAĆI MARINU I MARKU SINO | VIMA VICKA PARAĆA IZ SOLINA | U CVITU POKOŠENIM OD OSPICA | DNE | I. – 12/1 | II. – 8/2 | G. | 1883. | P.V.³⁵ Iznad natpisa je lubanja s prekrštenim kostima, a ispod simboli u kojima se razaznaje mašklin, kosir (kratka ručka, sječivo s dvije strane), motika, kosor (duga ručka, sječivo s unutrašnje strane) i vile. Na stražnjoj strani iznad natpisa je šesterolisni cvijet. Križ danas stoji među odloženim spomenicima. Na stražnjoj je strani ovoga križa natpis: V. P. | MLADOSTI | MARKU 19 G. A MARINU 29 G. | Ž. MATER I BRAT ANTE I SVA O. | Ž.³⁶

Ante je rođen 17. siječnja 1857. u Solinu, a kršten 25. siječnja u Vranjicu, vjenčan je 10. svibnja 1884. u Vranjicu, žena Matija Barišić, umro je 5. svibnja 1902. u Solinu i tu je pokopan. Matija Barišić (otac Petar, majka Ivka Poljak) rođena je 7. veljače 1861. u Solinu, a krštena je 10. veljače u Vranjicu, umrla je 27. studenoga 1947. u Solinu i tu je pokopana. Matija, zvana Matuša, bila je domaćica, ali je pomagala sinu Marku u trgovini, pa je poslije njegove smrti 1935. ona vodila u Paraća trgovinu mješovite robe na malo i na veliko (način trgovanja na veliko u Solinu su zvali: magazin).

Antina su djeca: Ivka (26. veljače 1885. – 30. prosinca 1889.), Marko (15. studenoga 1886. – 23. veljače 1935.), Vicko/Ivan (29. kolovoza 1889. – nema podatka o smrti), Kata (5. veljače 1892. – 16. veljače 1892.), Mara (2. srpnja

33 M. Ivanišević 2003a.

34 Solinska kronika 175 (XVI), Solín 15.4.2009, 20.

35 Slova s točkama znače: VJEČNI; GODINE; POKOJ VJEČNI.

36 Slova s točkama znače: VJEČNI POKOJ; GODINA (dva puta); ŽALOSNA; OBITELJ ŽALOSNA. Natpis s nešto drukčijim tumačenjem simbola i slova: M. Matijević – M. Domazet 2006, str. 89, bilj. 281.

Slika 20
Nadgrobni križ s natpisom Marina i Marka Paraća, prednja strana (snimio Jakov Teklić, 2010.)

Slika 21
Nadgrobni križ s natpisom Marina i Marka Paraća, stražnja strana (snimio Jakov Teklić, 2010.)

1893. – 5. listopada 1979.), Frana (29. veljače 1896. – 1. ožujka 1896.), Petar (24. lipnja 1897. – 9. travnja 1898.) i Ivka (24. lipnja 1897. – 24. srpnja 1987.). U braku su imali osmero djece, a četvero je umrlo nedugo poslije rođenja ili u ranoj mladosti. Sin Vicko/Ivan rođen je 29. kolovoza 1889. u Solinu, a kršten 1. rujna u Vranjicu, nema podataka kada je umro, ali postoji obiteljsko sjećanje po kojemu je nastradao nesretnim slučajem. Kada je bio star oko dvadeset godina išao je u lov u solinske Starine pa se tada teško ranio iz puške, odveden je na liječenje (tromboza), ali nije preživio, a nije ostalo zapisano gdje je i kada umro. Kći Mara rođena je 2. srpnja 1893. u Solinu, a krštena 9. srpnja u Vranjicu, vjenčala se 7. svibnja 1921. u Splitu, muž Kruno Kljaković Šantić, umrla je 5. listopada 1979. u Solinu i tu je pokopana. Kći Ivka rođena je 24. lipnja 1897. u Solinu, a krštena 27. lipnja u Vranjicu (blizanac, brat Petar umro je od godine dana), vjenčala se 6. siječnja 1930.,

muž Jakov Drašković, umrla je 24. srpnja 1987. u Solinu i tu je pokopana. Marko, koji nastavlja rod, rođen je 15. studenoga 1886. u Solinu, a kršten 21. studenoga u Vranjicu, vjenčan je 10. travnja 1910. u Solinu (obred je vodio don Niko Petrić, kapelan, s dopuštanjem župnika don Bartula Ganze, napovijednje obavljeno zakonito, malodobnoj kćeri otac dopustio vjenčanje), žena Kata Jurić, umro je 23. veljače 1935. u Solinu i tu je pokopan 26. veljače. Kata, kći Andrije Jurića, rođena je 1. prosinca 1893. u Vranjicu (Čučini), težakinja, umrla je 20. prosinca 1967. u Solinu i tu je pokopana. Kata je nakon smrti muža Marka živjela u kući sa sinom Dinkom. Marko, zvan Bego, posjednik, bio je dugogodišnji član solinskoga Sokolskog društva, član uprave u čijem je mandatu izgrađen Sokolski dom (otvoren 7. lipnja 1931.), a kada je umro, godine 1935., ispraćen je kao zamjenik starješine.³⁷

37 M. Matijević – M. Domazet 2006, str. 170, 172.

Markova su djeca: Ante (8. travnja 1911. – 9. rujna 1911.), Dinko (7. srpnja 1912. – 21. travnja 1981.), Vinka (15. travnja 1914. – 23. rujna 1984.), Vojislav/Kažimir (4. ožujka 1918. – 4. svibnja 1920.), Radoslav/Hrvoje (7. veljače 1920. – 3. kolovoza 1991.), Vojislav/Ante (8. kolovoza 1922. – 1943.) i Mira/Andra (30. listopada 1929. – 14. veljače 1983.). Prvo dijete, sin Ante, rođen je 8. travnja 1911. u Solinu, umro je 9. rujna 1911. u Solinu. Kći Vinka je rođena 15. travnja 1914. u Solinu, a krštena 26. travnja, vjenčala se 14. srpnja 1940., muž Mate Mikelić, umrla je 23. rujna 1984. u Supetru na Braču, a pokopana u Solinu. Sin Vojislav/Kažimir rođen je 4. ožujka 1918. u Solinu, a kršten 24. ožujka, umro je 4. svibnja 1920. Sin Vojislav/Ante rođen je 8. kolovoza 1922., a kršten 8. rujna, bio je partizan i poginuo je između Knina i Drniša u ožujku 1944. Kći Mira/Andra rođena je 30. listopada 1929. u Solinu, nije se udavala, umrla je 14. veljače 1983. u Solinu. Rod nastavlja Marko-

vi sinovi Dinko i Radoslav. Dinko je rođen 7. srpnja 1912. u Solinu, a kršten 21. srpnja, vjenčan je 28. svibnja 1949. u Solinu, žena Kata Ninčević, umro je 21. travnja 1981. u Solinu i tu je pokopan. Kata Ninčević je rođena 1. prosinca 1914. u Solinu, umrla je 20. srpnja 2007. u Solinu. Dinko je bio težak i radnik u cementari, a žena Kata domaćica.

Dinkova su djeca: Ivanka (10. svibnja 1950. – 4. prosinca 2007.) i Ante (23. ožujka 1952.). Kći Ivanka je rođena 10. svibnja 1950. u Solinu, vjenčala se 29. srpnja 1972. u Solinu, muž Ante Katić, umrla je 4. prosinca 2007. u Solinu i tu je pokopana. Sin Ante je rođen 23. ožujka 1952. u Splitu, vjenčan je 21. siječnja 1978. u Splitu, žena Iva Domazet rođena je 17. siječnja 1955. u Satriću kod Sinja. Ante je službenik, zaposlen u tvrtki INA, s obitelji živi na djedovini u Paraća. Antina su djeca: Dinko, rođen 7. lipnja 1978. u Splitu, Katija, rođena 5. srpnja 1980. u Splitu, a vjenčana 12. prosinca 2008. u Splitu za Petra Radanovića, Miro, ro-

Slika 22
Vjekoslav Parać, Portret Matije Parać (1861. - 1947.), 1933.,
ulje, platno [Solin, Ante Parać]

Slika 23
Marko Parać (1886. - 1935.), oko 1930. [Solin, Ante Parać,
osobni arhiv]

Slika 24
Kata Parać (1893. - 1967.), oko 1960. [Solín, Ante Parać, osobni arhiv]

đen 7. siječnja 1982. u Splitu. Dinko je vjenčan 15. studenoga 2005. u Primoštenu, žena Paulina Fuštin je rođena je 6. ožujka 1984. u Šibeniku. Dinkova su djeca: Lucija (3. travnja 2006.) i Bepo (5. rujna 2008.). Miro je vjenčan 27. kolovoza 2005. u Nevestu, žena Marijana Jurjević rođena je 15. veljače 1984. u Šibeniku. Mirova su djeca: Ante (29. prosinca 2005.), Ema (20. svibnja 2007.) i Marino (23. listopada 2008.).

Radoslav/Hrvoje rođen je 7. veljače 1920. u Solinu, a kršten 10. veljače, vjenčan je 8. srpnja 1945. u Kninu, žena Zdenka Krvavica, umro je 3. kolovoza 1991. u Splitu, a pokopan u Solinu. Zdenka Krvavica je rođena 5. siječnja 1925. u Kninu, umrla je 20. studenoga 2008. u Splitu, a pokopana u Solinu. Radoslav je radio u solinskoj INA-Trgovini i bio njezin dugogodišnji direktor, a žena Zdenka je bila domaćica.

Radoslava su djeca: Vojka (2. lipnja 1946.), te blizanci sin Marko (14. listopada 1950.) i kći Meira (14. listopada 1950.). Kći Vojka je rođena 2. lipnja 1946. u Solinu, vjenčala se 16. listopada 1971. u Splitu, muž Milan Čerina, po zanimanju službenica. Meira je rođena 14. listopada 1950. u Solinu, vjenčala se 7. travnja 1973. u Splitu, muž Boris Roguljić, po zanimanju je službenica. Sin Marko je rođen 14. listopada 1950. u Solinu, vjenčan je 16. listopada 1976. u Splitu, žena Jagoda Spajija rođena je 5. rujna 1950. u Splitu. Marko je po zanimanju arhitekt, s obitelji živi na dje-

Slika 25
Dinko Parać (1912. - 1981.), oko 1930. [Solín, Ante Parać, osobni arhiv]

dovini u Paraća, gdje je u staroj kući uredio arhitektonski biro Art projekt d.o.o.

Markova su djeca: sin Marko, rođen 31. srpnja 1977. u Splitu, vjenčan je 28. rujna 2002. u Solinu, žena Jelena Gizdić rođena je 7. svibnja 1973. u Splitu. Njihova su djeca: Dora (6. srpnja 2006.) i Lana (19. studenoga 2008.). Kći Livia rođena je 10. listopada 1979. u Splitu, vjenčala se 22. rujna 2007. u Solinu, muž Goran Rimac. Marko je tehničar cestovnog prometa, Livia je građevinski tehničar, oboje rade u birou svog oca Marka.

Frane (Franjo) Parać, sin Mate rođen je 20. srpnja 1808. u Solinu, a kršten u Vranjicu, vjenčan je 7. rujna 1833. u Kaštel Starom, žena Frana Supin, umro je 12. veljače 1873. u Solinu, a pokopan 14. veljače u Vranjicu. Frana Supin je rođena 20. svibnja 1809. u Kaštel Starom, umrla je 15. rujna 1863. u Solinu, a pokopana 17. rujna u Vranjicu. Stanovali su u centru Solina (kućni broj 11), bili su seljaci i bavili se trgovinom. Na vjenčanju su im kumovi plemići, posjednici iz Trogira iz obitelji Garanjin (conte Giani Domenico de Garagnin i conte Gian Luca de Garagnin). Franina su djeca: Ivanica (24. srpnja 1834. – nema podatka o smrti), Kate (29. studenoga 1835. – 7. ožujka 1919.), Marija (2. studenoga 1837. – 18. lipnja 1908.), Marko Mate (24. travnja 1839. – 5. studenoga 1844.), Špiro (14. veljače 1841. – 4. siječnja 1864.), Petar Ante (9. srpnja 1846. – 16. ožujka 1915.) i Ivan Matij (28. veljače 1851. – 27. rujna 1901.).

Slika 26
Radoslav Parać (1920. - 1991.), oko 1975. [Solin, Vojka Čerina, osobni arhiv]

Kći Ivanica je rođena 24. srpnja 1834. u Solinu, a krštena 28. srpnja u Vranjicu, nema podataka kada je umrla. Kate je rođena 29. studenoga 1835. u Solinu, a krštena 30. studenoga u Vranjicu, vjenčala se 18. veljače 1860. u Vranjicu za Franu Grubića Škombu, umrla je 7. ožujka 1919. u Solinu i tu je pokopana. Marija je rođena 2. studenoga 1837. u Solinu, a krštena 5. studenoga u Vranjicu, vjenčala se 13. studenoga 1859. u Vranjicu za udovca Marina Bulića,³⁸ umrla je 18. lipnja 1908. u Vranjicu i tu je pokopana. Marko Mate je rođen 24. travnja 1839. u Solinu, a kršten 28. travnja u Vranjicu, umro je 5. studenoga 1844. Špiro je rođen 14. veljače 1841. u Solinu, a kršten 18. veljače u Vranjicu, umro je 4. siječnja 1864. Najprije pišem o najmlađem sinu Ivanu Matiju, a poslije njega o starijem bratu Petru Anti. Ivan Matij je rođen 28. veljače 1851. u Solinu, a kršten 2. ožujka u Vranjicu, vjenčan je 19. prosinca 1887. u Vranjicu, žena Ivka Grubić, umro je 27. rujna 1901. u Solinu, gdje je 29. rujna i pokopan. Ivka Grubić je rođena 23. listopada 1868. u Vranjicu, umrla je 14. ožujka 1904. u Solinu i tu je pokopana. Po obiteljskom sjećanju Ivan Ma-

tij je imao pekaru, koju je izgubio na kocki, pa je pucao u sebe, a od posljedica je poslije umro (u matičnoj knjizi piše za uzrok smrti: »rane na nogama«). Poslije njegove smrti, žena Ivka, kao udovica, udala se 2. lipnja 1902. u Solinu za Ivana Pletikosića Suđu, ali je godine 1904. umrla. Mate i Ivka imali su samo kćer Zorku/Franu, koja je rođena 17. prosinca 1893. u Solinu, a krštena 7. siječnja 1894. u Vranjicu. Nakon rane smrti oca, a nedugo poslije i majke, Franu je, kao dijete od deset godina, uzela k sebi u Vranjicu majčina obitelj Grubić. Frana se vjenčala 18. veljače 1922. u Vranjicu za Grgu Ivića te imala sinove Kaja (1923.) i Bran-ka (1925.) te kćer Mariju (1927.), udanu Perić.

Petar Ante je rođen 9. srpnja 1846. u Solinu, a kršten 19. srpnja u Vranjicu, prvi put je vjenčan 13. lipnja 1872. u Splitu, žena Filomena Damjanović je rođena 15. listopada 1851. u Splitu, umrla je 7. travnja 1875. u Splitu i pokopana u obiteljsku grobnicu (sarkofag) na groblju Sustjepanu. Iz prvog braka rodio se je 26. travnja 1873. u Splitu sin Marko/Frane/Petar, koji je umro 13. lipnja 1876. u Splitu i pokopan 15. lipnja u obiteljsku grobnicu na groblju Sustjepanu. Natpis:

A
FILOMENA
DAMIANOVICH IN PARACH
Quinque lustri
rapita ai vivi il 7 aprile 1875
e
MARCO
suo figlio trienne che il 13 giugno 1876
la raggiunse in cielo
-
M C P
DAMIANOVICH
E
PARACH
ERESSERO³⁹

Petar Ante, trgovac, sin Frane Paraća, posjednika iz Solina, udovac, drugi put se vjenčao 15. svibnja 1886. u Splitu,⁴⁰ žena Antonia Gotovac, umro je 16. ožujka 1915. u Splitu i pokopan na groblju Sustjepanu. Antonia Gotovac je rođena 2. prosinca 1854. u Splitu, u poznatoj trgovačkoj

38 Marin Bulić je rođen 7. rujna 1831. Najstariji je brat don Frane Bulića i otac je Mate Bulića, muža Vinke Šperac.

39 Približan prijevod Milana Ivaniševića: Filomeni | Damijanović udanoj Parać | u dvadeset i petoj godini otetog od živih 7. travnja 1875. | i | Marku njezinu trogodišnjem sinu koji ju je 13. lipnja 1876. | dostigao u nebu. [slova M C P vjerojatno znače: Marito Con Parentela] Muž i rodbina | Damijanović | i | Parać podižu. Ovo je čitanje natpisa tiskao Duško Kečkemet (D. Kečkemet 1994, str. 151, br. 47 - XIII (natpis); na str. 61 je netočan tumač fotografije: »Sarkofag obitelji Jelić-Dražojević, 1897.«, jer ta grobnica ima brojeve 44, 45 - XIII), a na njegovim fotografijama iz godina 1958. i 1961. (u Muzeju grada Splita) nije moguće provjeriti čitav natpis nego samo riječi Filomena i Marco.

40 Obred je vodio don Frane Bulić po dopuštenju župnika Grada.

Slika 27

Grobnica Filomene i Marka Paraća na Sustjepanu u Splitu, poslije 1876., uništena 1961. (snimio Duško Kečkemet, 1958.) [Split, Muzej grada Splita]

obitelji, kći Josipa Gotovca i Ane rođene Burović, umrla je 12. siječnja 1929. u Splitu (od upale pluća, u iznajmljenome stanu Iza Lože 3) i pokopana 13. siječnja na groblju Sustjepanu.⁴¹ Vjerojatno je Petar Ante bio u Splitu trgovac od dolaska u grad, ali je on sam potvrdio svoje trgovanje tek u godini 1890., kada je u svojem listu *Sport Dalmato* u nekoliko oglasa nabrojio različite vrste roba koje je prodavao i imao zastupstvo proizvođača. Nije zabilježeno je li trgovina bila u jednom ili više prostora i gdje je taj prostor bio. Godine je 1925. njegova žena imala trgovinu na Diolekcijanovoj obali broj 6 i tada je u njoj prodavana mješovita roba.⁴² Zabilježeno je sjećanje o mjestu njegova sta-

novanja: »u kući vlasnosti sestara Gotovac, nedaleko hotela Slavija s ulazom u današnjoj Alješijevoj ulici broj 2 kod restauracije Tri volta.«⁴³ Petar Ante je veoma zaslužan u povijesti splitskoga športa jer je on urednik i odgovorni nakladnik (Antonio Parach Redatore, editore responsabile)⁴⁴ prvoga športskoga lista *Sport Dalmato*. List je počeo izlaziti u četvrtak, 24. travnja 1890., tiskan je u splitskoj tiskari Antonio Zaroni i Marko Znidarčić, na osam stranica i s četiri stranice omota (na kojima su oglasi). List je izlazio svakoga drugoga i četvrtoga četvrtka u mjesecu.⁴⁵ Posljednji je broj tiskan u četvrtak, 24. srpnja 1890. Dosadašnji proučavatelji nisu znali kada je prestalo tiskanje lista.

41 D. Kečkemet 1994, str. 156, br. 111 – XIII (natpis), str. 65 (prijevod dijela natpisa). Grobnicu je godine 1869. sagradio Josip Gotovac (Giuseppe Gottovaz) za svoju obitelj i za brata Petra (Pietro). Pokojnim roditeljima (Giuseppe ed Anna) i braći Josipu i Frani (Giuseppe e Francesco; umrlima 11. i 16. studenoga 1878.) natpis posvećuju sestre: Maria, Catterina, Rosa, Antonia.

42 M. Škarica 1925, str. 92, 145.

43 D. Marović 1990, str. 23.

44 Podatak na lijevom dijelu prve stranice omota.

45 Navodim brojeve i nadnevke lista koji nisu sačuvani u splitskoj Sveučilišnoj knjižnici (II 29 B 44): broj 2, 8. svibnja; broj 3, 22. svibnja; broj 4, 12. lipnja; broj 5, 26. lipnja; broj 6, 10. srpnja. Još uvijek postoji nada u pronalazak nekoga od tih brojeva na drugome mjestu, primjerice u Državnim arhivima.

Nisu zapazili na prvoj stranici⁴⁶ sedmoga broja (49), pod naslovom *Alla vigilia dell'apertura della caccia*, oprostajne riječi Uredništva, odnosno jedinoga u uredništvu Petra Ante Paraća: »ci vediamo nostro malgrado costretti a rinunciare al mandato avvertendo i Signori associati che col presente numero salvo disposizioni contrarie mandiamo ad essi il saluto finale.«⁴⁷ Osim ove njegove nakladničke djelatnosti, bila je dijelom proučena i njegova ostavština. Duško Kečkemet piše: »U malenoj ostavštini istaknutog splitskoga skladatelja i glazbenog pedagoga, maestra Ive Paraća, nekada u Muzeju grada Splita, a danas u njegova sina, skladatelja Frane Paraća, čuvaju se i dvije rukopisne bilježnice njihova oca i djeda Petra Antuna Paraća. Pisane su, tada još u mnogim obiteljima uobičajnim, talijanskim jezikom. Jednu je nazvao *Moji lovovi* (*Le mie cacce*) i govori o lovačkim skitnjama tog strastvenog lovca od 1876. – 1896. Druga je naslova *Povjeravanja i ispovijesti* (*Confidenze*).«⁴⁸ U petom nastavku ovoga feljtona Kečkemet piše: »Posljednji materijalni i moralni udarac zadala je Antunu Paraću teška ratna kriza. Imao je trgovinu ribarskog i poljoprivrednog pribora na obali. U ratnim je teškim godinama bankrotirao, kao i mnogi drugi posjednici i trgovci. Ne mogavši podmiriti svoje obveze dugovanja, smatrao je da mu više nije mjesta u društvu. On, čovjek staložen u svojim religioznim nazorima, zapisao je u ožujku 1915. godine drhtavom rukom sedamdesetgodišnjaka posljednje riječi u svome dnevniku: 'Potpuno sam utučen i nitko me ne može utješiti osim same smrti. Molite za mene, za ljubav Božju.' A zatim je sam sebi oduzeo život, objesivši se na groblju Sustipanu, da bi drugima na taj način prištedio i brige oko sprovoda, a da ga se pokopa u obiteljsku grobnicu koju je ranije tu sagradio.«⁴⁹ U matičnoj knjizi umrlih župe Svetoga Križa u Varošu župnik don Marko Kalogjera je zapisao: »Ante Parać; od 68 godina, zavičaj – Solin; prebivalište – Split; otac – pokojni Frane Parać, umro – 16. ožujka 1915. u Splitu; ukopan – 17. ožujka na mjesnom grobištu Sustjepan; uzrok smrti – samoubojstvo, time što je na splitskom grobištu prezeo žile kucavice; rubna napomena – smrt bi javljena u

carsko kraljevski kotarski sud u Splitu dopisom 26. travnja 1915., broj 85.«

Djeca Petra Ante: Marija/Franka (2. srpnja 1887. – 12. lipnja 1983.), Ivan (Ivo) (24. lipnja 1890. – 4. prosinca 1954.) i Alba (Zorka)/Stefanina (27. prosinca 1891. – 8. ožujka 1943.). Kći Marija rođena je 2. srpnja 1887. u Splitu, a krštena 31. srpnja u splitskoj katedrali uz obred don Frane Bulića, nije se udavala, umrla je 12. lipnja 1983. u Splitu i pokopana na groblju Lovrincu, u zajednički grob s bratom Ivom. U taj su grob 17. studenoga 1960. prenesene sa Sustjepana njezina majka Antonia, sestra Zorka Pavlović i njezina kći Leda (umrla u Splitu 3. siječnja 1944. u osamnaestoj godini). Marija je čitav život provela u Splitu, a radila je u trafici na Rivi, u prostoru koji je nekada bio u vlasništvu njihove majke Antonije, a poslije rata je stanovala kao podstanar u obitelji Rossi u Senjskoj ulici. Kći Zorka rođena je 27. prosinca 1891. u Splitu, a krštena 19. ožujka 1892., vjenčala se 19. travnja 1925. u Splitu, muž Josip Pavlović iz Makarske, umrla je 8. ožujka 1943. u Splitu i pokopana na groblju Sustjepanu. Ivan (Ivo)/Frane/Pavao Parać rođen je 24. lipnja 1890., a kršten 27. srpnja u splitskoj katedrali uz obred don Frane Bulića, vjenčan je 24. svibnja 1947. u Splitu, žena Milka Samardžić, umro je 4. prosinca 1954. u Splitu i pokopan na groblju Lovrincu.⁵⁰ Milka Samardžić je rođena 4. listopada 1911. u Ninu, prije je bila udana za Mirka Rendića,⁵¹ iz prvog braka ima dvije kćeri: Grozdanu, koja je rođena 8. siječnja 1938. u Cetinju, udanu Vimpolšek, živi u Zagrebu, i Dunju, koja je rođena 2. rujna 1942. u Splitu, udanu Drobac, živi u Gračacu. Milka je u Splitu držala školu krojenja, a zbog školovanja djece napustila je godine 1962. Split i preselila s dvije kćeri i sinom u Zagreb, umrla je 23. veljače 1983. u Zagrebu i pokopana na groblju Miroševcu.

Ivo Parać je poznati hrvatski skladatelj, zborovođa i pedagog. Od godine 1901. do 1908. pohađa splitsku Veliku Realku. U jesen 1908. počeo je studirati romanistiku u Grazu, ali je ostao samo jedno polugodište i zbog bolesti se vratio kući. Godine 1909. počinje studirati romanistiku u Firenzi, tu je privatno učio i glazbu, a ostao je do godine

46 Naznaku broja imale su samo stranice između omota, a omoti, iako s različitim tekstovima, nisu brojeni kao stranice. Broj je bio tiskan samo na parnim stranicama, a ukupan je broj 56.

47 Fotografija: D. Marović 1990, str. 25.

48 D. Kečkemet 2002a

49 D. Kečkemet 2002b.

50 Grob broj O – XI – 83.

51 Poslije rastave prvoga braka, u siječnju ili veljači 1947., Mirko Rendić ženi 8. ožujka 1947. udovicu Orsolu Grassi. Ona je rođena 11. studenoga 1904. u Splitu, a krštena 27. srpnja 1905. (prvi muž Umberto Coen, 1897. – 1944.), umrla je 11. kolovoza 1986. u Zadru. Njezin otac Zefirino Grassi rođen je 12. svibnja 1872., vjenčan je 22. travnja 1895. u Splitu, u crkvi Svetoga Križa, žena Ivanka Drlje Pavaca rođena je 26. ožujka 1868. u Splitu, umro je 15. kolovoza 1929. u Splitu i pokopan na Lovrincu. Radio je kao klesar na splitskoj katedrali, iskllesao je godine 1904. veliki oltar za župnu crkvu svetoga Ilje u Kljucima.

1914. Isprva se bavio pjesništvom i filozofijom, a godine 1919., kada opet odlazi u Italiju, konačno se opredjeljuje za glazbu te u raznih učitelja uči kompoziciju, a u lipnju 1923. završava školovanje ispitom iz kompozicije u Pesaru. Potom dolazi u Split, u godinama 1924. i 1925. radi u Beogradu, ali ne uspijeva pa se vraća u Split i tu ostaje do smrti. Vodio je pjevačke zborove Zvonimir, Tomislav i Zora, izvodeći i vlastita djela, a uzdržava se i privatnim podučavanjem.⁵² Pisao je stihove na hrvatskome i talijanskom jeziku (opsežna zbirka *Ludi e canti*). Opera Adelova pjesma jedino je Paraćevo glazbeno scensko djelo. Deset godina je radio, a poslije praizvedbe, 7. lipnja 1941. u Zagrebu, isto toliko dugo ju je temeljito prerađivao. U novome obliku izvedena je 28. lipnja 1951. u Rijeci i 4. prosinca 1954. u Splitu, onoga dana kada je umro.⁵³ Ivo se u pedesetsedmoj godini života odlučuje ženiti, no stare navike i niz godina samovanja utječu na njegove buduće postupke. Za toga umjetnika i boema brak je ubrzo bio preteška obveza te se on već poslije nekoliko godina povukao iz obitelji. Ivo je imao samo jedno dijete: sin je Frano rođen 11. svibnja 1948. u Splitu, vjenčan je 11. prosinca 1971. u Zagrebu, žena Lidija Parat rođena je 11. ožujka 1945. u Zadru. Njihova su djeca rođena u Zagrebu: kći Leda je rođena 18. srpnja 1973., sin Ivo je rođen 1. prosinca 1976. i kći Lucija je rođena 7. prosinca 1979.

Frano Parać je na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji godine 1972. diplomirao teoriju glazbe, a godine 1975. kompoziciju. Usavršavao se na području elektroničke glazbe kod Marina Zuccherija u Milanu (1977. – 1978.). Bio je nastavnik u Glazbenoj školi Blagoje Bersa u Zagrebu (1972. – 1978.). Na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji djeluje od godine 1978. kao predavač te redoviti profesor od godine 1992. Obnašao je i dužnost dekana u razdoblju od 1985. do 1987. Godine 1995. na Muzičkoj je akademiji osnovao Elektronički studio. Počevši od 1971. skladao je mnogobrojna glazbena djela: Gloria za mješoviti zbor, bariton i orkestar (1995.), skladana u povodu 900. obljetnice osnivanja Zagrebačke biskupije i prvoga pisanog spomena Zagreba; Muzika za gitaru (1996.); Varijacije za orgulje (1997.); Koncert za rog i orkestar (1996.). U razdoblju od 1996. do 2000. sklada operu Judita po istoimenome epu Marka Marulića⁵⁴ (premijera: Četrdesetšesto Splitsko ljeto, otvorenje, Kazališni trg, 14. srpnja 2000.). Djela su mu izvođena u Italiji, Španjolskoj, Velikoj Britaniji, Sjedinjenim Američkim Državama i Australiji. Član je suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 3. prosinca 1992., a redoviti član od 29. svibnja 2008.

---

⁵² Josip Andreis svjedoči o svojim razgovorima na tim podukama od 1931. do 1934.

⁵³ J. Andreis 1978, str. 7–8, 78; M. Škunca 1990.

⁵⁴ F. Parać 2000.

Matične knjige

Split, Državni arhiv

Vranjic i Solin

Knjiga krštenih, MK 144 (1653.-1695.)
Knjiga vjenčanih, MK 144 (1665.-1676.)
Knjiga krštenih, MK 145 (1699.-1765.)
Knjiga rođenih, MK 146 (1825.-1830.)
Knjiga rođenih, MK 147 (1831.-1833.)
Knjiga rođenih, MK 148 (1834.-1846.)
Knjiga rođenih, MK 149 (1846.-1854.)
Knjiga umrlih, MK 150 (1825.-1834.)
Knjiga umrlih, MK 151 (1834.-1853.)
Knjiga rođenih, br. V (1.) (1854.-1869.)
Knjiga rođenih, br. 2 (1870.-1886.)
Knjiga rođenih, br. 3 (1886.-1893.)
Knjiga umrlih, br. III (1853.-1867.)
Knjiga umrlih, br. IV (1867.-1888.)
Knjiga umrlih, br. 5 (1888.-1904.)
Knjiga vjenčanih, br. VI (1858.-1888.)
Knjiga rođenih, br. 4 (1893.-1904.)

Split, Župa svetoga Dujma, stare matice

Knjiga krštenih, MK 11, sv. XI (1742.-1758.)
Knjiga vjenčanih, MK 25, sv. VI (1749.-1782.)
Knjiga vjenčanih, MK 28, sv. VIII i IX (1800.-1818.)

Split, Župa svetoga Dujma (Grad)

Knjiga rođenih, MK 48, sv. VI (1849.-1853.)
Knjiga rođenih, MK 49, sv. VII (1853.-1857.)
Knjiga vjenčanih, MK 159, sv. V (1871.-1884.)
Knjiga rođenih, sv. XII (1871.-1875.)
Knjiga umrlih, sv. XIII (1875.-1877.)

Split, Župa Svetoga Križa

Knjiga rođenih, k. XXV (1901.-1908.)

Zadar, Državni arhiv

Vranjic i Solin

Knjige vjenčanih, broj: 1439 (1825.-1830); 1440 (1831.-1833.); 1441 (1834.-1852.) i 1442 (1852.-1857.)

Kaštel Stari

Knjiga vjenčanih, k. 410 (1825.-1836.)

Split, Nadbiskupski arhiv, Splitska nadbiskupija, Splitska biskupija

Vranjic i Solin

Knjiga rođenih, br. 1 (1768.-1803.)
Knjiga rođenih, br. 2 (1812.-1840.)
Knjiga umrlih, br. 8 (1742.-1803.)
Knjiga umrlih, br. 9 (1803.-1811.)
Knjiga umrlih (1812.-1840.) i vjenčanih (1812.-1840.),
knjiga br.10
Knjiga rođenih (parice), (1823.-1940.)
Knjiga vjenčanih (parice), (1847.-1940.)
Knjiga umrlih (parice), (1823.-1904.)
Knjiga umrlih (parice), (1905.-1911.)

Solin

Knjiga rođenih (parice), (1911.-1941.)
Knjiga vjenčanih (parice), (1911.-1941.)
Knjiga umrlih (parice), (1911.-1941.)

Split, Župa svetoga Dujma

Knjiga vjenčanih (parice), (1858.-1900.)
Knjiga rođenih (parice), (1867.-1900.)
Knjiga rođenih (parice), (1901.-1941.)
Knjiga umrlih (parice), (1900.-1940.)

Split, Župa Svetoga Križa

Knjiga umrlih (parice), (1901.-1918.)

Kaštel Sućurac

Knjiga vjenčanih (parice), (1818.-1931.)

Kaštel Gomilica

Knjiga vjenčanih (parice), (1818.-1943.)

Solin, Matični ured

Knjiga umrlih, br. 5. (1888.-1904.)
Knjiga rođenih (1905.-1941.)
Knjiga umrlih (1905.-1941.)

Split, Matični ured

Knjiga umrlih (1904.-2008.)

Solin, Župni ured Gospe od Otoka

Stanje duša (1891.-1920.)
Stanje duša (1921.-1950.)

Literatura

- J. Andreis 1978 Josip Andreis, *Ivo Parać. Život i djela*, Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 377, Zagreb 1978, 5-127.
- J. Gizdić 1989 Jurica Gizdić, *Vratili se niste voljenom Solinu*, Solin 1989.
- I. Grubišić 2008 Ivan Grubišić, *Vjenčanja u Vranjicu od 1665. do 1676. godine*, Tusculum 1, Solin 2008, 125-158.
- I. Grubišić 2009 Ivan Grubišić, *Solinski Šperci*, Tusculum 2, Solin 2009, 111-144.
- M. Ivanišević 1994 Milan Ivanišević, *Škola lijepih vještina, Sto godina Obrtničke škole u Splitu*, Split 1993, 35-79 (tiskano 1994).
- M. Ivanišević 1999 Milan Ivanišević, *Umjetnine u splitskoj Vili Dalmaciji*, Kulturna baština 30, Split 1999, 229-270.
- M. Ivanišević 2003a Milan Ivanišević, *Paraćev slikarski put*, Solinska kronika 103 (X), Solin 15.4.2003, 15.
- M. Ivanišević 2003b Milan Ivanišević, *Crkve u srednjem i novom vijeku*, Sveti Kajo, Zbornik radova, Sveti Kajo 2003, 31-60.
- M. Ivanišević 2007 Milan Ivanišević, *Lovre Katić i Vjekoslav Parać*, Bilo jedno ubavo selo, Split 2007, 89-95, 134, 135.
- L. Katić <1950> Lovre Katić, *Topografske bilješke solinskoga polja*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku LIII/ 1935-1949, Split <1950>, 79-96, tb. V.
- L. Katić 1953 Lovre Katić, *Naseljenje današnjeg Solina, Četiri priloga historiji grada Splita XVII i XVIII stoljeća*, Split 1953, 85-101.
- L. Katić 1955 Lovre Katić, *Solin od VII do XX stoljeća*, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 9, Split 1955, 17-91, 309-311.
- L. Katić <1963> Lovre Katić, *Groblje kod sv. Nikole u Solinu*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku LXI/1959, Split <1963>, 134-151.
- L. Katić 2007 Lovre Katić (priredio Ivan Mužić), *Bilo jedno ubavo selo*, Split 2007.
- D. Kečkemet 1994 Duško Kečkemet, *Splitsko groblje Sustipan*, Split 1994.
- D. Kečkemet 2002a Duško Kečkemet, *Dnevnička »povjeravanja i ispovijesti«*, Slobodna Dalmacija 18541 (LX), Split 14.9.2002, 70.
- D. Kečkemet 2002b Duško Kečkemet, *Tragičan kraj na Sustipanu*, Slobodna Dalmacija 18545 (LX), Split 18.9.2002, 54.
- D. Marović 1990 Duško Marović, *Sto godina prvog sportskog lista u Splitu*, Povijest sporta 21, br. 85, Zagreb 1990, 22-27.
- M. Matijević - M. Domazet 2006 Marko Matijević - Mladen Domazet, *Solinska svakodnevnica u osvit novoga doba*, Solin 2006.

- F. Parać 2000 Frano Parać (priredio Željko Žižić), *Dovršavam Juditu, svoju prvu operu*, Solinska kronika 67 (VII), Solin 15.4.2000, 9.
- M. Parać 1998 Marino Parać (priredio Željko Žižić), *Povratak ishodištu očevih nadahnuća*, Solinska kronika 40 (IV), Solin 15.1.1998, 9.
- V. Parać 1984 Vjekoslav Parać (priredili Đurđica Ivanišević i Tonči Petrasov Marović), *Iz sjećanja slikara Vjekoslava Paraća, 1 - 5*, Slobodna Dalmacija 12172 (XLII)-12176 (XLII), Split 12.6.1984-16.6.1984.
- V. Parać 1999 Vjekoslav Parać (priredio Bogdan Žižić), *Sjećanja*, Solinska kronika 55 (VI)-57 (VI), Solin 15.4.1999, 23; 15.5.1999, 23; 15.6.1999, 23.
- M. Sesartić 2009 Mia Sesartić, *Povratak starome Solinu. Paraći, 3*, Solinska kronika 178(XVI), Solin 15.7.2009, 22.
- M. Škarica 1925 Matej Škarica (priredio), *Splitski almanah i adresar za godinu 1925*, Split 1925.
- M. Škunca 1990 Mirjana Škunca, *Skladatelj Ivo Parać (1890 - 1954)*, Kulturna baština 20, Split 1990, 27-36.

Summary

Ivan Grubišić

The Parać Family of Solin

Key words: Vranjic, Solin, Split, Zagreb, Parać clan

The paper studies the Parać clan of Solin, mentioned for the first time on 14 August 1667. They had no family nicknames. The clan still exists, its members living in Solin and Zagreb.